

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Penktadienis, Birželis-June 19 d., 1931

No. 144

Aštri teismo drausmė angliakasiams

Visi asmenys, veikiantys nacionalės angliakasių unijos vadovybė, įsakytą nepikietuoti Butlerio kompanijos kasyklos, nesirinkti vieškeliose arti kasyklos, neatkalbinėti nuo darbo kompanijos darbininkų, etc.

PITTSBURGH, Pa., birž. 19. — Teisėjas H. H. Rowand išleido drausmę (indžionkšena), kuri liečia visus asmenis, veikiančius National Miners Union vadovybė šioj apilinkėj.

Drausmė įsako nepikietuoti Butler Consolidated Coal Company kasyklos, kuri randasi prie Wildwood, nepatroluoti vieškelio arti kasyklos, nerengti mitingų ir demonstracijų, nesakyti prakalbų, neatkalbinėti kompanijos samdinių nuo darbo, neižeisti jų samdinių, negrūmėti jiems, nepulti jų, o taipgi nesirinkti prie jų samdinių namų.

Ši drausmė (indžionkšena) skaitoma kaip viena aršiausių kada nors teismo išleisčių streiko metu.

Visai kitaip pasielgė Pensilvanijos gubernatorius Pinchot, kuris pirm poros dienų laisvą įspėjo šerifus Alegheny, West Moreland, FaFayette ir Washington paviatų. Kalbamam laisvą gubernatorių nurodo, jogei ramūs angliakasių maršavimai ir susirinkimai yra leistini įstatymų.

Atsisako duoti kudiakams pastogę

LOS ANGELES, Cal., birž. 19. — Šeimynos santykiams tyrinėti institutas čia neseniai išklausinėjo 300 apartamentų prižiūrėtojų, kokias šeimynas priima juose gyventi.

Pasirodė, kad 40 nuosimėjų tu apartamentų nepriima gyventi šeimynų, kurios turi kudiakų arba kokių gyvūnėlių, kaip šuniukų, katę, paukštę ir t. p. 10 nuosimėjų pareiškė, kad priims šeimynas, kurios turi šunų, bet nepriimsią tokių, kurios turi kudiakų. 29 nuosimėjų apartamentų prižiūrėtojų pasakė, jogei jiems nedaro skirtumo, ar šeimynos turi vaikų, ar ne.

Pradėsią vaju blai vybei vykinti

WASHINGTONAS, birž. 19. — Prohibicijos direktorius Woodcock pareiškė, kad liepos 15 diena paskirta pradžia didžiausio vaju kovai su butlegeriais, ypač stambiaisiais.

1,200 namų sudegė Indijoje; 3 žuvo

MADRAS, Indija, birž. 19. — Gaisras, kilęs Annadevarapet mieste, nušlavė 1,200 trobsių. 3 asmenys žuvo. Žalos turtui padaryta apie \$250,000.

Chicago ir apilinkė federalis oro biuras šia diena pranašauja:

Giedra; šilta; vidutiniai pietų-vakaru vėjai.

Saulė teka 5:14 val., leidžiasi: 8:28 val.

Šiluma vakar pasiekė, 4 val. popiet, 89 laipsnius.

Po Chicagos — New Yorkas

WASHINGTONAS, birž. 18. — Federalės valdžios agentai, "iveike" Al Capone' Chicagoj, įgijo daugiau "drasos" ir "energijos." Taigi teisingumo departamentas pranešė, kad tapę pasiūsti iš Washingtono tyrinėtojai į New Yorką tikslu paimti į nagą stambiųjų butlegerius ten, kaip paimta Capone' Chicagoj.

Organizuosis kovai su sovietais

Mattew Woll'ui pavesta sudaryti amerikų komitetas

NEW YORKAS, birž. 17. — National Civic Federation organizacijos pildomasis komitetas vakar vienu balsu priėmė sumanytą sudaryti komitetą, kurio užduotis būtų organizuoti tarptautinį judėjimą kovai su sovietų pavojumi, kuris dabar grumojas pasauliui.

Vakar dienos susirinkime Mattew Woll tapo įgaliojtas nominuoti komitetą iš 100 asmenų, kuris šį sumanytą pradėti vykinti gyveniman.

Į komitetą įeisą asmenys turį įtakos darbininkų judėjime, žemdirbystėj, komercijoje, bankų bizny, švietimo ir tikybos srityse.

Vatikanas ir fašistai taikosi

Paskutinė Vatikano nota buvusi taikesnė ir padėjusi pamatą deryboms su Italijos vyriausybe

ROMA, Italija, birž. 19. — Praėjusį trečiądienį čia leista suprasti, kad artimoj ateity prasidešią Vatikano ir Italijos vyriausybės derybos, idant nusakytą bažnyčios teises jaunuomenės auklėjimui.

Vatikano paskutinioji nota Italijos vyriausybei padėjusi pamatą deryboms. Pasak Italijos užsienio reikalų ministerijos atstovo pareiškimo, papos nota buvusi "aiškiataiki".

Tas pats asmuo pasakė, kad "atmosfera darosi giedresnė ir vyriausybė esanti patenkinta notos tonu".

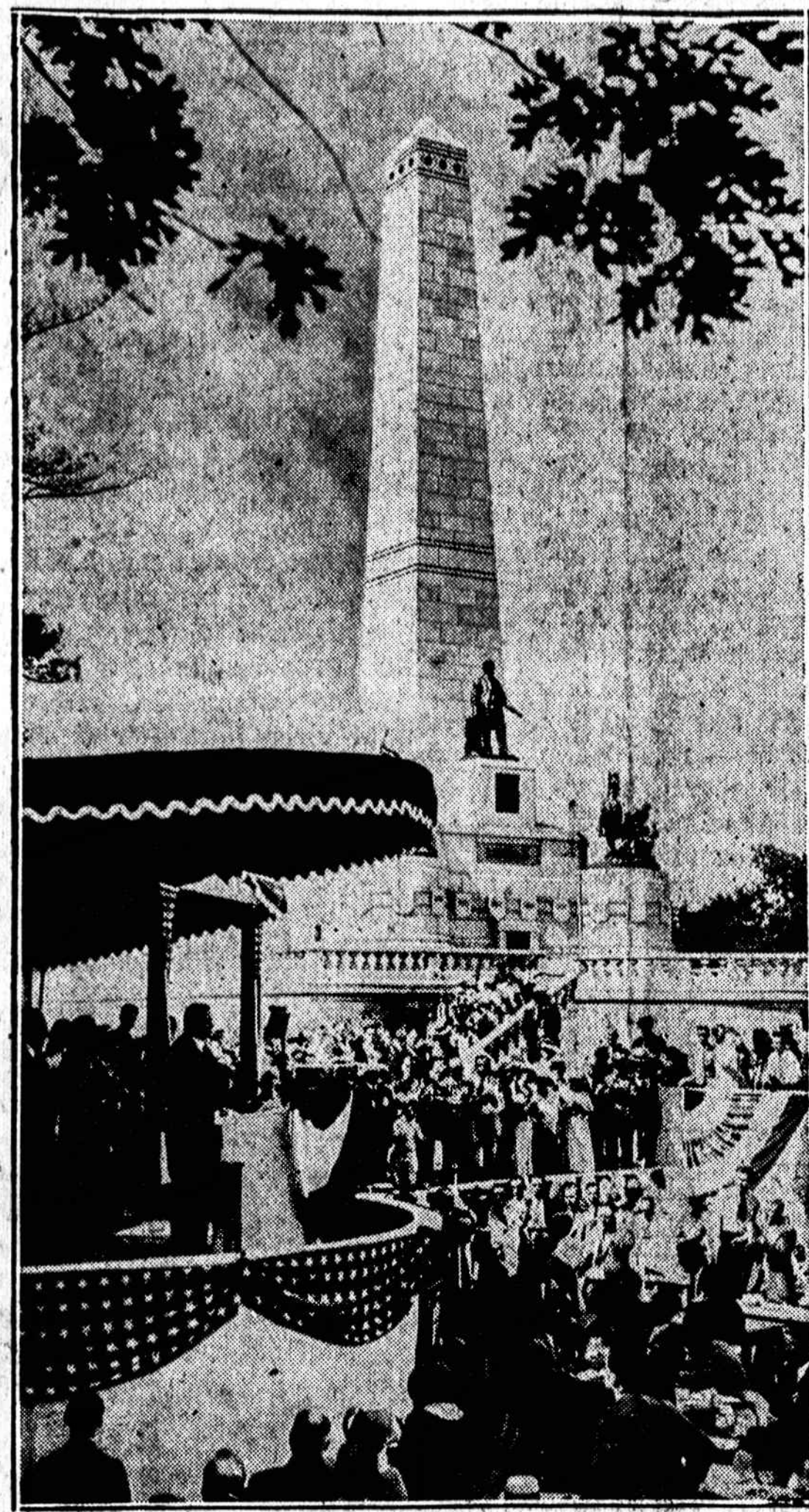
Fašistinės vyriausybės pozicija šiame ginče yra tokia: švietimo reikalai, išėjus tikybos dėstymą, turi būti valstybės rankose; ir jeigu Vatikanas garantuos, kad Katalikų Vokietimo ir kitokios bažnyčios grupės nenukrypsia nuo tikybos darbo, tai jos galės būti atidarytos vėl.

Komunistai puolė Suv. Valst. konsulatą Leipcige

LEIPCIGAS, Vokietija, birž. 19. — Būrys jaunuomenės, kaip manoma, komunistų, akmenimis išdaužė Suv. Valst. konsulato langus čia birž. 18-tos d. vakare.

Grupių apdrauda profesoriams

NEW YORKAS, birž. 19. — Cornell universitetas nupirko iš Prudential Life Insurance kompanijos apdraudą tarp 5 ir 5 milijonų dolerių. Apdrauda paimta daugiau kaip 1,400 profesorų ir kitokių samdinių, grupių draudimo pamatu.

[Acme-P. & A. Photo]

Paveikslas rodo prez. Hooverį, kalbantį atidarymo Lincoln atminčiai atnaujinto paminklo iškilnėse praėjusį trečiądienį Springfielde, Ill.

Prašo iš naujo peržiūrėti MacIntosho bylą

WASHINGTONAS, birž. 19. — Į vyriausį šalies teisėmą kreiptasi prašymu peržiūrėti iš naujo Yale universiteto profesorius MacIntosho bylą. Neseniai teismas išsprendė neduoti profesoriui pilietybės popierį, kad jis atsisakė prisiekti, jogei imtųsi ginklo busimam karui kiltus.

Prez. Hooveris kalbėjo Springfielde

SPRINGFIELDAS, Ill., birž. 17. — Trečioji prez. Hooverio kampanijos kalba, pasakyta Springfielde, laike atidarymo Lincolnui atnaujinto paminklo, buvo įspėjimu Suv. Valstijų gyventojams, jogei reikia klausyti įstatymų.

Tarp kito ko prez. pareiškė: "Negali būti asmenys mūsų šalį, kuris savo būdu ar įtaka stovėtų aukščiau įstatymų. To respublika negali pripažinti ir išlaikyti. Nes mūsų vyriausybė yra vyriausybė įstatymų ir draugystė sutvarkytos laisvės, kurią nusako tikslai įstatymai."

Priėmimas prez. Hooverio Springfielde buvęs draugingesnis, nei Indianapolis ar Marione.

\$100,000,000 Francijos apsaugai

PARYŽIUS, birž. 19. — Atstovų buto finansų ir kariuomenės komisijos nutarė rekomenduoti parlamentui paskyrimą 2,500,000,000 frankų (apie \$100,000,000) šalies pasienių apsaugai sustiprinti.

Žydų demonstracija Palestinoj išvaikyta

JERUZOLIMAS, birž. 19. — Policija išvaikė birž. 17 d. žydų bedarbių demonstraciją prie Afuleh, kur biblijos padavimais Armagedono mušis ėjo.

Žydai darbininkai reikalavo, kad arabas kontraktorius prie taisomo jo priežiūroj kelio duotų ir jiems darbo.

Suirutėj sužeista penki žydai.

Kardinolas Segura protestuoja

Policija nepaisiusi jo ligos; sukaikiusi jį dvi valandas nuvadoj; ir vėžusi jį ruožiaus linkui jam neturint maldaknygės

MADRIDAS, Ispanija, birž. 19. — Kardinolas Segura buvo deportuotas iš Ispanijos praėjusį pirmadienį. Gi trečiądienį jis pasiuntė Ispanijos vyriausybei karštą protestą. Kardinolas kaltina, buv vyriausybę pasielgusi su juo nederamai Gvadalaroj.

Esą, po to, kai jis buvęs areštuotas, tai jį laikyta dvi valandas policijos stoty ir neprileista prie jo draugų. Jį taipgi dabojuai civilė sargyba. O kai jis gubenta į šalies pasienį, tai neturėjęs net maldaknygės melstis, nei vaistų ligai.

Kardinolas Segura tvirtina turįs visas legales teises, kaip ispanas, buti Ispanioj. O kaip prelatas, sako jis, tai galėjęs apiešti šalį tik paliepiu iš Romos.

Ispanijos vyriausybė aplaikė papos notą. Nota energingai pasmerkia Seguros išvargimą ir apšaukia tą aktą, kaip smurto žygį, papildantį visą eilę vyriausybės nusikaltimų bažnyčios privilegijoms ir turtui, po to kai šalis tapo respublika.

Bet jokių reikalavimų nestatyta vyriausybei papos proteste. Ir iš to suprantama, kad popiežius nenori nutraukti diplomatinį ryšius su Ispanija.

BILBAO, birž. 19. — Pranešimai iš Estella sako, kad trečiądienį minios apdaužiusios akmenimis 200 automobilių, kuriais klerikalai važiuo į mitingą Olozaguita apilinkėj. Niekas nebuvo sužeistas, bet automobilių langai nukentėję. Klerikalų organizacijos Bilbao mieste del šio įvykio pareiškė protesto vyriausybei.

Andrew Mellon Londone

LONDONAS, birž. 18. — Suv. Valst. izdo sekretorius, Andrew W. Mellon, atvyko Londonan. Jis kalbėjosi su premjeru MacDonaldu, paskui su Montagu Norman, Anglijos banko prezidentu. Vėliau vėl tarėsi su MacDonaldu, Normanu ir užsienio reikalų ministeriu Hendersonu. Bet Mellon tvirtina, kad jo vizitas esąs grynai privatis ir kad pasikalbėjimai su MacDonaldu, Normanu ir Hendersonu esą tik asmeniniai senų pažįstamų pasikalbėjimai.

Trokus reguliuoti bilius priimta

SPRINGFIELDAS, Ill., birž. 19. — Illinois valstijos senatas priėmė bilį, kuris liečia trokus. Sulig tuo bilium, trokai įtapsios 12 tonų privalo turėti tris žalias šviesas, priešakys, tris raudonas šviesas užpakaly ir dvi geltonas šviesas šonuose. Be to, trokai ir velkamieji jų vežimai neprivalo būti ilgesni, kaip 40 pėdų. Seniau leista jų ilgis iki 60 pėdų.

Senatas paskyrė taip pat \$885,000 kapitolijui pataisyti.

Kas Dedasi Lietuvoje

Panemuniečių balsas apie tvarkymąsi

Prieš keletą metų mes, panemuniečiai—labai džiaugėmės, kai pastatė pastovų nuolatinį tiltą: džiaugėmės—turėsim gerą susisiekimą su Dr. Basanavičiaus parku ir Naujos Panemunės vasarnamiais, kurie tuoj pradėjo dygti, kaip grybai po lietaus. Užpėnai mūsų džiaugsmas padidėjo, kai pradėjo pro Artilerijos parką vėžti akmenis ir kloti ankrantes, o pėnai tvarkyti prezidento A. Smetonos alėją, kurią iš pavasario apsodino medžiais, o rudenį pradėjo daryti pilimus ir tiltą.

Deja, darbai buvo padaryti neatsižvelgiant tikslingumo ir dabar žiuri ir gailiesi išmestų pinigų, kaip į balą. Nemuno ankrantės ties Artilerijos parku buvo padarytos

Suv. Valst. ir Kanados konferencija del kanalo

WASHINGTONAS, birž. 19. — Kaip šiandie prasidės konferencija Suvienytų Valstijų ir Kanados atstovų deliai sumanymo, kad abi šalys bendromis jėgomis pravesų St. Lawrence vandens kelią, kuris sujungtų didžiuosius ežerus ir Atlantiką.

Ugniakalnis išsiveržė Japonioj

TOKIO, Japonija, birž. 19. — Trečiądienį, birž. 17 d., 7:30 val. popiet, Yakegatake ugniakalnis išsiveržė milžiniška jėga. Pelenai apipylė artimesnius kaimus.

Kitas žemės drebėjimas, nors ne taip stiprus, kaip pirm poros dienų, jausta Tokio mieste ir Yokahamoj. Gyventojai išbėgiojo į gatves ir ilgą laiką pasilikio jose, nors lijo smarkus lietus. Užgeso elektros šviesos ir gatvekariai susisiekimas sutrukdyta valandai laiko.

\$350,000 pasaulinei parodai

SPRINGFIELDAS, Ill., birž. 19. — Valstijos senatas priėmė bilį, kuriuo skiriama \$350,000 Illinois parodai 1933 m., kartu su Chicagos pasauline paroda.

vėlyvą rudenį — lapkritį ir rudenį jau šalant — ir... beveik visa ankrantė po šio potvynio nuslinko žemyn. O kiek pinigų ten sukrauta, ir kiek kainuos padaryti darbas iš naujo?

Prezidento A. Smetonos alėją išpylė taip pat pėnai vėlyvą rudenį (baigė darbus Kalėdoms jau dručiai šalant), ir vėl tas pats: vanduo viską išplovė, ir keliolika tukstančių lt. žuvo. Kas kaltas?

Dabar Panemunės tiltas. Prieš porą savaičių pradėjo vėžti lentas tiesi grindis pravažiavimui. Mes, lengvatikiai, džiaugėmės: bus geras pravažiavimas. Žinoma, mes visi manėme, bus atsižiūrėta į mūsų patogumus, na ir į kišenių, ir darbą atliks naktimis.

Kas gi pasirodė? Jau šiandieną iš ryto, einant į darbą, radom kelią užtvirtą: sako, dirbs grindinį žinoma, darbas užsėtis iki 15 birželio!

Ar čia skaitomasi su piliečių reikalais ir nauda? Juk tą darbą buvo galima padaryti prieš mėnesį arba dabar naktimis. Juk Naujoji Panemunė knibždėte knibždėjo vasarotojais, o dabar — pamos ranka ir nuvažiuos kitur. O kas mums N. Panemunės, vasarnamių savininkams, tepagalvoja. Ką pasakytų, jei tuos darbus dirbtų savivaldybė?

Sučiupo arkliaavagius

ŠIAULIAI. — Šiomis dienomis ties Panevėžiu, sulauktyti arkliaavagių, kurie š. m. gegužės 8 d. šiauliuose iš pil. Butkaus ir vieno žydo pavogė du arklius.

Sulaikant tarp arkliaavagių ir juos užklupusių šaulių įvyko susišaudymas, tačiau be žmonių aukų.

Švaros komitetas

ŠIAULIAI. — Švaros komitetas patikrines kepyklas, mėsines, kirpyklas ir pan. rado, kad visos tos įstaigos per paskutinius metus švaros atžvilgiu yra toli pažengusios, nors dar ir netruksta kaikiurių pašalintų trukumų. Visų švariausiomis rasta "Klaipėdos kepykla" Lauka g., Lieponaitis kirpykla Vilniaus g. 140, Piliečių klubo valgykla, Taco mėsinė Tilžės g., "Pienocentro" pieninė, "Berlyno" viešbutis ir saldinių fabrikas "Ruta".

Lietuvon

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai, Pigiai ir Saugiai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų,
šventadieniais nuo 9 iki 1 valandų.

BIZNIO, EKONOMIJOS ir FINANSŲ SKYRIUS

Eina kiekvieną savaitę bendradarbiaujant
K. AUGUSTUI, J. VARKALAI ir V. RUŠINSKUI

APŽVALGA

Optimizmas, kuris ignoruoja faktus, nėra konstruktyvus optimizmas. Galima pilnai tikėtis, kad bus su laiku pagerės. Depresija anksčiau ar vėliau praeis, ir vėl užstos "geri laikai".

"Geri laikai" — ką tai reiškia? Ar kada nors yra buvę tie "geri laikai"? Tiesa, prieš porą metų buvo labai daug kalbama apie "prosperity". Bet pažūrėkime, kas naudojosi ta "prosperity". Apskaičiuojama, kad Amerikoj yra 45,000,000 žmonių, kurie iš vienokio ar kitokio darbo pelno sau pragyvenimą. Iš to skaičiaus tik 4,100,000 uždirba tiek, kad jiems reikėtų mokėti "income tax". Mažiau nei dešimtoji gyventojų dalis suima į savo rankas 25% visų pajamų.

1929 m. apie 90 nuosimėnų visų dirbančių žmonių uždirbo per metus po \$1,500. Tais gerbuoju metais darbininkų uždarbiai buvo tokie:

Farmerio	\$537
Klerko	1,315
Angliakasio	1,318
Fabrizko darbininko	1,362
Transporto darbin.	1,554
Statybos darbininko	1,574
Valdininko	1,585
Banko darbininko	2,179
Neklasifikuoto darb.	1,408

Bendrai imant, vidutiniškas darbininko uždarbis per metus siekė \$1,384. Suprantamas daiktas, kad šiandien tas uždarbis yra žymiai mažesnis.

Ekonomistas Chase sako, kad reikia skirti komercinį gerbuvį nuo žmonių, — tiksliau sakant, nuo visų gyventojų gerbuoju. Prieš porą metų biznis gerai ėjo. Pramonininkams buvo geri laikai. Bet tuo pačiu laiku buvo milijonai žmonių, kurie pusėtinai skurdavo. Skurdo farmeriai, kurių įplaukos buvo mažiausios, skurdo ir daugelis darbininkų, kurie irgi labai mažai uždirbo.

Amerikoj juo tolyn, juo labiau žmonės grąžina krautu vems nupirktus daiktus. Ap-skaitama, kad viso daiktų yra sugrąžinama už \$1,600,000,000 per metus. Vienai Chicagos didmiesčio krautuvei pernai buvo sugrąžinta už \$37,000,000 nupirktų daiktų.

Chicago planuojama neužilgo statyti metalinis trobesys. Trobesio sienos bus padarytos iš nerudijančio metalo. Apšildomas jis bus elektra.

Sunku sau ir įsivaizduoti, kokie trobesiai bus statomi už penkių dešimčių metų.

Spaudoj dažnai kalbama apie "technologinį nedarbą". Tai reiškia, kad technikai besivystant mašinos vis labiau ir labiau užima darbininkų vietas. Štai dabar tapo išrasta nauja mašina, kuri per minutę galės pagaminti 1,600 cigarečių. Su jos pagalba bus galima padaryti beveik tris kartus daugiau cigarečių, negu su dabar naudojama mašina. Vadinasi, ir vėl šimtai darbininkų netek darbo.

Kellogg kompanija, kuri Battle Creek mieste gamina visokius valgomus produktus, įvedė savo dirbtuvėse šėšų valandų darbo dieną. Tuo eksperimentu ji esanti pilnai patenkinta. Darbo našumas žymiai padidėjęs. O kas svarbiausia, dabartiniais nedarbo laikais kompanija suteikė didesniam skaičiui žmonių darbą.

Pernai, palyginus su 1929 m., Amerikos darbininkai uždirbo devynis bilionus dolerių ma-

žiau. Tai milžiniška suma pinigų. Na, o kuomet darbininkai mažiau teudirba, tai jie mažiau ir tegali praleisti. Niekas todel nėra nuostabaus, kad biznis irgi pusėtinai susilpnėjo.

Pernai Wrigley garsinimui kramtomosios gumos išleido \$6,000,000. Ir pasirodė, kad tie pinigai nebuvo be reikalo išmesti. Kompanija padarė daugiau biznio, negu 1929 m. Ne tik biznis apyvarta padidėjo, bet tuo pačiu laiku padidėjo ir pelnas, — pelno turėjo \$12,296,158. Vadinasi, garsintis pilnai apsimoka.

Varis parsiduoda po 8 centus svarui. Vadinasi, už pusantų metų jo kaina nustumo trigubai, — tada vario svarui buvo mokama 24 centai. —K.

KRIZIS GALI PAKENKTI ORGANIZACIJOMS

Yra tokių menkų organizacijų, kurių pinigus išdirbininkas pančiakoj nešioja. Jeigu jis nepameta, viskas gerai. Didžioji dalis net ir menkųjų organizacijų tvarkos taip, kad jų pinigai laikomi banke. Bankams užėjo sunkūs laikai ir daugelis jų užsidaro. Vieni jų nėra abejonės, sugrąžins visus pinigus tiems, kas juos įdėjo. Kiti neišgali visų grąžinti. Bankai, mat, nuosimėnūs žmonėms mokėjo už įdėtus pinigus, nes jie gavo už juos dar didesnius nuosimėnūs nuo tų, kurie iš bankų skolino. Jeigu daugelis skolinkinių neišgali nuosimėnūs užmokėti ir laiku skolos grąžinti, bankas priverstas kilti ir jų turtą, ant kurio pinigai paskolinti. To kilmimo procedūra neatseina veltui ir dažnai yra ilga, o tuluose atsitikimuose, kada legaliai viskas jau padaryta, už turtą negaunama tiek, kiek buvo paskolinta. Kita bankams bėda, kad depozitoriai sparčiai pradeda atsiimti pinigus. Vieni ima todėl, kad neturėdami darbo neturi iš ko gyventi; kiti bijo, kad bankas neužsidarytų. Bankas, išskolinęs pinigus, kad uždirbtų sau ir depozitoriumi, negali be laiko jų atsiimti. Jei-juo labai didelis depozitorių skaitliu umai pareikalauja pinigų, bankas atsiduria kėlinio padėtyje. Jo negalėjimas umai visiems reikalaujantiems atmokėti, sukelia spėliočių, paskali ir net paniką. Tiesa, bankai yra organizuoti ir jie gali gauti iš rezervo gana didesni pinigų sumas umai, vienok jeigu jas viršija depozitorių ištraukimai ne tik viename, o ir daugelyje kitų bankų, rezervo pritrūksta. Be to, mažiau atsargūs bankininkai yra išskolinę pinigų ir tokioms įstaigoms ir asmenims, už kurias paskolas jie umai pinigų negali gauti.

Kada iš bankų traukiami pinigai umai ir laikas to traukimo negali būti išspėtas, bankas turi laikyti daug galvų, jokio pelno jam nenešančių pinigų. Neveltui jau einama prie to, kad bus mokamas tik vienas nuosimėnis už banke įdėtus pinigus, vieton trijų. Žinoma, tai bus tik laikinas dalykas.

Reikalinga laikyti daug gata- vų pinigų banke ir kitos krizės priežastys verčia banką skolinti labai mažas sumas ant namų ir kitokių vertybių. Kuomet namų ar kokios kitos vertybės savininkas negauna tinkamos ir jam būtina reikalingos paskolos, jis atsiduria kėlinume arba ir desperacijoje. Dažnai jis negali atmokėti pinesnės skolos, kurios termi-

nas baigiasi; jis numato, kad jo turtas gali visai žūti, todėl neretai nebemoka nė valdžios uždėtų mokesčių, nė nuosimėnų už skolą, nė kitų būtinų mokėjimų. Tuli džiaugiasi pardavę turtą visų skolų atgokėjimui, kitų turtas patenka į skolinkinių rankas. Paskolos dažniausia duodamos ant namų, dirbtuvių, buildingų. Be skolos šitų dalykų menkai rasime. Kada bankai ant jų negali duoti tinkamos paskolos ir aplamai dėl krizės nejudamosios nuosavybės kainos puola ir niekas negali pasakyti kokios jos bus ateityje.

Galima būtų apie bankus ir aplamai biznį daug ko dar prirašyti, bet mano tema buvo apie organizacijas. Jos, kaip ir bankuose, arba yra paskolinusios ant namų, arba yra įdėjusios į šerius. Tik tokiu būdu jų pinigai neša pelną, be to didesnę organizacijų negalėtų versti. Ir šitokis pinigų įdėjimas yra saugesnis, negu laikymas pančiakoj ar-

ba sienke. Tiesa, jei nesitiki ma bolševiškos revoliucijos, pinigų galima laikyti valdžios pašto taupomose įkasoje arba pirkti valdžios bonus. Bet organizacijoms čia daug kėblumų, nes reikėtų umai pinigų neprieinami.

Organizacijos negali išvengti to, ko neišvengia asmenys ir įstaigos. Niekentėjo ir mu- kentės visi. Vieniems pasisekė iš krizės išsiti kėl lengviau; kiti pražūdys viską arba netoli viską. Turtu dabar gali girti tik milijonieriai. Kas nieko neturi, tam nėra baimės, ką nors pralaimėti. Organizacijos visos turi kėl mės turtą — vienos mažai, kitos daug. Tėlos jau dalies jo neteko. Gali netekti ir daugiau.

Kitas skaudus smūgis, kad didelis žmonių skaitliu mės gali mokėti duoklių ir išpuola iš organizacijų.

Tose, kur pašalpos moka- mos arba kokia kita naudė gaunama, nariai stengsis įsinaudoti, skurdas dauginasi mirtis ir ligas. Po krizės — o juk bankininkai ir mės prozi- dentas tikisi, kad jis kada mės baigsis — rėkės daug pastan- gų ir planų organizacijų iš- dūst atsteigti. Skaudžiau už- gautosios turės ir mirti.

— Dr. A. Montviltas.

Ką Aš Mačiau Rusijoj

(Tęsinys)

Legališkas pėšimas

Kaimiečiams, kurie nenori stoti į komuną, duoda po vieną dešimtinį kiekvienam asmeniui. Jei šeima susideda iš šešių narių, tai gauna šešias dešimtines. Kada nuo laukų nurenkami javai, tai komuna pasisiulo juos iškult. Mano sesuo nuo trijų dešimtinių gavo 80 pudų rugių. Komuna iškulė. Už savo darbą paėmė 8 pudus. Komuna turi kuliama mašiną. Penkioliką pudų reikėjo grąžinti kaip pas- tikimuose, kada legaliai viskas jau padaryta, už turtą negau- nama tiek, kiek buvo pasko- linta. Kita bankams bėda, kad depozitoriai sparčiai pradeda atsiimti pinigus. Vieni ima todėl, kad neturėdami darbo neturi iš ko gyventi; kiti bijo, kad bankas neužsidarytų. Ban- kas, išskolinęs pinigus, kad uždirbtų sau ir depozitoriumi, negali be laiko jų atsiimti. Jei-juo labai didelis depozitorių skaitliu umai pareikalauja pinigų, bankas atsiduria kėlinio padėtyje. Jo negalėjimas umai visiems reikalaujantiems atmokėti, sukelia spėliočių, paskali ir net paniką. Tiesa, bankai yra organizuoti ir jie gali gauti iš rezervo gana didesni pinigų sumas umai, vienok jeigu jas viršija depozitorių ištraukimai ne tik viename, o ir daugelyje kitų bankų, rezervo pritrūksta. Be to, mažiau atsargūs bankininkai yra išskolinę pinigų ir tokioms įstaigoms ir asmenims, už kurias paskolas jie umai pinigų negali gauti.

Kada iš bankų traukiami pinigai umai ir laikas to traukimo negali būti išspėtas, bankas turi laikyti daug galvų, jokio pelno jam nenešančių pinigų. Neveltui jau einama prie to, kad bus mokamas tik vienas nuosimėnis už banke įdėtus pinigus, vieton trijų. Žinoma, tai bus tik laikinas dalykas.

Reikalinga laikyti daug gata- vų pinigų banke ir kitos krizės priežastys verčia banką skolinti labai mažas sumas ant namų ir kitokių vertybių. Kuomet namų ar kokios kitos vertybės savininkas negauna tin- kamos ir jam būtina reikalingos paskolos, jis atsiduria kėlinume arba ir desperacijoje. Dažnai jis negali atmokėti pinesnės skolos, kurios termi-

"Kaimiečiai liuosu noru veža rugius valstybei"

Išvažiudamas iš Rusijos, prie pat Lenkijos sienos, aš mačiau kaip vežė nabašnikai su muzika. Priešakyje ėjo du jaunuoliai, raudonarmiečių lydimi. Vienas jų parėškė: "Gerai eiti muzikali pritarant; tik bėda ta, kad valgyti baisiai norisi". Ėjo ir juokavo. "Aš sužinojau, kad tie jaunuoliai už žemės pėšimą nužudė tarybos pirminką. Kapinėse jie buvo sušaudyti."

Prie Špolos miestelio aš pa- mačiau didelį vėžimą. Tai kai- miečiai vežė rugius į miestą. Ant vieno vėžimo pėšesavo

raudoną vėlavą su užrašu: "Kaimiečiai liuosu noru veža rugius valstybei". Arkliui buvo labai menki, patys kaimiečiai irgi vos galėjo įkolas pavilkti. Šapalove raudonarmiečiai juos pasitiko su muzika. Tačiau kaimiečius muzika visai ne- linksmino. Tylomis jie kėlė valdžią, kuri atėmė iš jų pa- skutinį duonos kėsnį. Ima prievarta, o kitiems sako, kad štai liuosu noru atiduoda, ir dar su muzika, pasitinka. Bla- rėsno pasityčiojimo negali in- buti.

Kreiptis į aukštesnį teisimą kaimiečiai negali. Jis priverstas reikalus turėtis su kaimo tary- ba. O to taryboje dabar yra susispietę būvusieji tinginiai, girtuokliai ir žemiausios rūšies žmonės. Jiems gerai gyvenasi, nes jų rankose valdžia. Pražu- dyti šeima jiems tik tiek te- reiskia, ką užmušti musę.

Visi geria

Idomu pažymėti tas faktas, kad tuo laiku, kai kaimiečiai veža valstybei grūdus, visos monopolijos uždaromos. Ne vi- suomet monopolijose tegalima gauti "vodkos". Kai tik atve- ža vodką, tai bobos perka mai- šais butelius, o paskui parda- vinėja muzikams. Ir gerai pel- no. Geria visi, — tiek vyrai, tiek moterys ir net vaikai. Gi- minės man pasakojo, kad ne- tolimame kaimė įvyko tokia is- torija. Motina paliepė vienuo- los metų sūnui atpėsti šiau- fiskuoti grūdus, kad išpildžius normą. Tam pat mitinge ji ka- žkas pro langą nušovė. Tapo su- imti keturi žmonės, — du vė- liau paluosavo, o du nežinia kur liko išsiųsti.

Niekas apie politiką nekalba

Rusijoj tiek miestuose, tiek kaimuose ir miesteliuose žmo- nės apie politiką nekalba. Bi- josi visų — net savo vaikų.

Jeigu vaikai namie, tai tėvai tyli, kaip caro laikais. Firma apie carą nieko blogo negali- na buvo sakyti, dabar — apie Stalingą. Del akių apdumimo perka Lenino paveikslus ir ka- bina kamptuose. Man pasakojo, kad mokyklose vaikų klausinė- ja, ką tėvai kalba namie, ir už- tai duoda cukraus. Toj aplin- kėj, kur aš gyvenau, vaikai iš- davė 80 savo giminių. Papras- tai esti taip: sužino, kad žmo- gus nepatenkintas sovietų val- džia ir ateina nakties gilumoj. Jį prikelia iš lovos ir išveda nežinia kur. Tėliuose atsitiki- muose negalima patirti nei kur- aištintiesi randasi, nei kas ji suėmė.

Mokesniai

Raudonarmiečiai gauna 1 rub. 90 kap. per mėnesį. Vieną rublį mėnesį turi aukoti penk- mečiui. Kaimietis, kuris dirba komunoje, per metus gauna 5 rublius. Nepartiniai kaimiečiai, kurie turi namus, tvartus ir daržą mokesnių per metus su- moka 285 rublius. O jeigu kas negali užsimokėti mokesnių, tai viską aprašo ir iš lieticaci- jos parduoda. Mano kaimyno visą turtą įpildė už mesumo- kėjimą mokesnių. Įpildė net raudonarmiečio sunaus šinelį, su kuriuo jis per dvejus metus tarnavo Štaliniui. Įpildė už 35 kapelkas.

Katangi aš laivau manęs pa- silikti Rusijoj ir išgyvenau tris mėnesius, tai išbaigė mano dokumėntų terminas. Mane su- grąžino į Kijevą, kur aš tur- jau sumokėti 100 rublių baus- mės ir 25 rublius už vizą. Amalgaminių banko skyrus Kijevą pasiuntė mano doku- mēntus į Maskvą. Kuomet ten viską sutvarkė, aš nieko ne- likdama išvykau atgal į A- meriką.

Muitinėje

Muitinėje draugai paliepė man parodyti, kiek aš turiu pinigų. Aš turėjau 60 rublių ir 15 do- lerių amerikoniškais pinigais. Jie įsakė, kad pinigus atiduo- čiau draugui, kuris sėdėjo ka- soje. Aš pradėjau protestuoti. Gavau paaiškinimą, kad iš Ru- sijos niekas į užsienį pinigų negali išsiųsti. Girdi, drauge, jeigu neatiduosi geruoi, tai pasodinsime už krotų. Aš sut- ikau atiduoti bolševikiškus pi- nigus, bet jie prievarta atėmė iš manęs visus pinigus ir padė- jo ant kasos langelio. Aš pa- grėbiau dešimke ir pareiškiau, kad neduosiu, nes daugiau pi- nigių neturiu, o kėlonei jie man būtina bus reikalingi. Ge- rai dar, kad tai buvo draugai, — jie sutiko duoti man dešim- kę. Jei jie nebūtų buvę drau- gai, tai būčiau turėjęs ke- cento išvažiuoti.

Šurpi scena

Traukiniai Rusijoj visuomet ateina su dideliais pasivėlini- mais, ypač tie, kurie veža bied- nuomenę, t. y. 3 ir 4 klases. Žmonių stotyse pilna. Visi su kėliais tai ryšuliais, krepšiais ir maišais. Biednuomenės trau- kiny susistabdoma specialėj vietoj. Žmonės bėga kiek tik jėgų turi, kad užimti vietas. Aš mačiau, kaip iš Odesos į Kijevą einantis traukinys su- važinėjo. moterį ir nesustojo tol, kol neatvažiavo į savo vie- tą. Galva pateko po garvežiu, ir niekas nebandė ją iš ten iš- imti. Kada traukinys nevaži- vo, tai atėjo du vyrai ir surin- go didesnius mokesnių mėsos kavalus, o mažesnius pradė- jo esti šūnos. Tai buvo pa- silaisėtina scena ir aš atsisū- lui, pridurdamas savo kaimi- nių, jog Amerikos stotyse šu- nims nėra progos žmogaus mėsą esti.

Nugirdo mano pastabą kaž- kokia moteris ir atkrito man: "Pas jus Amerikoj dar blo- giau: pas jus žmonės žudo elektros kėdę. Aš emiau gincytis, bet mano

kaimynas, sušnibzdėjo man į ausį: tylėk, nes gali buti blo- gi, ji — komсомolka. Ir aš užsidariau.

Vyrai, kurie nešė suvažinė- tos moters likučius, juokavo ir kalbėjo: "Valkata palindo po traukinio; dar jos laimė, kad neturi dokumentų, o kitaip tu- rėtų ir bausmę sumokėti". Kaip matyti, žmonės ten pripratę prie tokių katastrofų, nes iš publikos mažai kas atkreipė domės.

Žmonės baiktus, kaip zuikiai Rusijoj visi žmonės vaikšto pastatę ausis, kaip zuikiai. Ne- kalbus, paniurę. Sunku su jais užvesti kalbą net apie orą. Jei užkalbinsi žmogų, tai jis pir- ma tave apžiūrės nuo galvos iki kojų, ir tik tada atsakys. Ir aš nei kiek nesistebiu. Pa- gyvenęs ten tris mėnesius, ir aš prie to pripratau. Kai per- ėjau sieną ir atsiduriau lenkų domės.

(Tęsa ant 3 pusl.)

Blue Ribbon Malt
America's Biggest Seller

NEATBUTINAI PAMATYK

CHRYSLER

SURABIT, KAD JIS YRA VIENAS GERIAUSIŲ KARŲ KĄ ŠIANDIŲ
UŽ PINIGUS GALITE NUPIRKTI. LENGVOS ISLYGOS.

Kiras Motor Sales, Inc.

3207-09 So. Halsted St. Tel. Calumet 4589

Užprašome Pamatyti

Geriausias elektrines lejaunes namie ledą daryti, už
labai nustebinančiai mažas kainas. Tik \$27 reik įmokėti

RADIOS I AUTOMOBILIUS TIK UŽ \$65

\$4,000 vertės Radio mes parduodam už ma-
žiau negu pusę tikros kainos.

Už \$20 galima pirkti \$300 vertės radio. Pamatyk patys,
persitikrinkit.

Žmonės gal mokėt net 2 metus lengvais išmokėjimais,
nes mes savo pinigais vedam biznį.

General Store

Lietuvių Technikų Istaiga.
3856 Archer Ave., prie Rockwell Street
Phone Lafayette 6195
KRAUTUVĖ ATDARA KAS VAKARAS

Lietuvos Laisvės Bonus

Perkam ir Mokam Cash

už \$100.00	\$80.00
už 50.00	40.00

ATSINEŠKITE ARBA PRISIŪSKITE
LAISKU

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

IMPERFECT IN ORIGINAL

Ką Aš Mačiau Rusijoje

(Tęsa iš 2 pusl.)

žemė, prie manęs priėjo žmogus ir užkalbino rusiškai: —Na, kaip patinka draugai bolševikai? Aš apsidairiau aplink, o jis ką tik nepakrito ant žemės bekvatodamas. Paskui nuramino: —Nesibijokite, čia jie jums nieko nepadarys. —Tegul juos velnias griebia, — pareiškiau aš. Niekuomet daugiau pas juos aš nebevažiuosiu.

Kolchozai

Gyvendamas Rusijoje, aš jokių užrašų nedariau, nes niekuomet nemaniau ką nors į laikraštį rašyti. Bet kuomet paskaičiau bolševikiškus laikraščius, kurie nežino, kas dedasi bolševikijoje arba tyčia mulkina skaitytojus, tai nutariau ir aš prabilti. Porą žodžių apie kolchozus ir sovchozus arba, kaip juos ten vadina, sovchozus.

Kolchozninkų namai paprastai yra išmėtyti. Kiekviena namo gyvena šeima. Žemę dirba bendrai. Kiekvienai še-

mai leidžiama laikyti vieną karvę ir po kelias vištas. Kitus maisto produktus jie gauna. Kiekvienam nariui yra paskirta tam tikra norma. Tiesa, kaimiečiai del maisto nesiskundžia, — sako, galima gyventi. Kolchozninkams griežtai draudžiama parduoti perviršius. Jei kas tai padaro, — paragauna kalėjimą. Darbštiems kaimiečiams buvo nebologai, — visko turėjo pakankamai, nors valdžia produktų perviršį supirkinėjo žemiausiomis kainomis. Bet atsirado tokių, kurie tingi dirbti, — tiems tenka pusėti-nai vargo pakelti.

Bolševikai pamatė, kad dalykai neina sklandžiai, ir prisistatė agitatorius, kurie ėmė raginti į kolchozus ir komuną stoti. Tinginiai tuoj visi sutiko. Darbštesnieji pasipriešino, bet buvo priversti stoti. Tiesa, lazda jie nebuvo varomi. Bet valdžia pradėjo krauti nebeapkeliamus mokesnius ir baudas. Kuomet kaimietis palikdavo plikas, kaip sakalas, tai priverstas stoti į komuną. Pasitaiko drąsuolių, kurie, nežiūrint į nieką, atsiskako stoti į kolchozą. Bet su tokiais ceremonijų nedaroma: jie paprastai siunčiami į Sibirą miškų kirsti.

Uždarbiai

Jaunieji uždarbiai važiuoja į Donbasą ir dirba kasyklose bei miškuose. Prieš mano išvažiavimą sugrįžo iš ten mano sunėdas. Pasakojo, kad dirbo miške, kur iš pušių buvo gaminamos kažkokios nuodingos dujos. Darbas akordinis. Per dieną uždirbdavo nuo penkių iki aštuonių rublių. Jo draugas dirbo kasyklose, kur galima uždirbti ligi dešimties rublių. Bet darbas sunkus ir reikia gerai pavalgyti.

Sovchozai atrodo taip, kaip seniau atrodė dvarai, tik trobesiai gražesni ir parakesni. Ten auginama raguočiai, kiaulės, avys ir kiti gyvuliai. Kaimiečiai dirba nuo dienos. Atsakyti nuo darbo negalima, nes sovchozas yra valstybės, o jei tu atsisakysi nuo valstybinio darbo, tai busi priskaitytas prie nepageidaujamo elemento. Už darbą mokama sekamai: per

dieną vyras gauna 60 kap., moteris 40 kap., o pusbernį 25 kap. Darbo visiems pakanka, bet ir dirbant tenka pusbadžiu gyventi.

Cerkvė

Kaime, kur aš gyvenau, per kai kurį laiką uždarė cerkvę. Man begyvenant ją atidarė. Beveik visi to kaimo gyventojai ir daug iš apylinkės kaimų atėjo į cerkvę. Kai pradėjo choras giedoti, tai beveik visi verkė. Kai aš paklausiau savo pužįstamų, kas su jais pasidarė, tai jie atsakė, jog seniai begirdėjo tokio giedojimo. Bet ko jie verkė, tai ir patys negalėjo pasakyti.

Kijeve Pečorsko vienuolynas paverstas muzieju. Ant vartų užrašyta: "Ukrainiečių liaudies muziejus" ir "Lėjimas dviasikams griežtai draudžiamas". Kijeve randasi daug cerkvių. Iš smalsumo kai kurias jų aplankiau, — visur daug maldininkų. Smulkių pinigų mieste sunku gauti. Jeigu nori ką už pusrublį nupirkti, tai grąžų sunku gauti. Ir prisieina už kitą pusrublį pirkti kokį nors bereikalingą daiktą.

Mokyklos

Tramvajuose pinigų visai nemaino. Neturi 10 kapeikų, — eik lauk iš tramvajaus. Už dešimt kapeikų galima važiuoti vieną stotį. Vietos gyventojai su tuo jau susigyveno. Stotyse jie perka bilietus už rublį ir daugiau.

Mokyklų yra ir kaimuose. Miesteliuose randasi vidurinės mokyklos. Už mokslą nereikia mokėti. Pradinės mokyklos mokytojas per mėnesį gauna 60 rublių ir butą. Yra ir žydiškų mokyklų.

Noriu pasakyti, kad ne visose gubernijose vienodos gyvenimo sąlygos kaimiečiams. Man pasitaikė būti Chersono gubernijoje. Ten kaimiečiai labiau išsilavinę ir tarp savęs palaiko artimesnius ryšius, tai ir valdžia su jais labiau skaitosi, negu Kijevo gubernijoje.

Amerikonka

Kai aš važiuavau į Chersono guberniją, turį vagoną įėjo moteris, kuri važiuojo iš Amerikos. Ji atsisėdo, ištraukė amerikonišką dviojvintą dešrą ir pradėjo valgyti. Vienas pasažierių paklausė, iš kur važiuoja, ar tik ne iš Amerikos. Atsakė, kad taip. Jis paprašė, kad duotų jam paragauti amerikoniškos dešros. Ji jam davė šmuktuką. Tasyk priejo ir kitas: "Duokite ir man paragauti užsienio dešros". Ji davė ir jam. Jie pradėjo valgyti ir sako: —Ir mes kada tai turėjome gerų dešrų, bet tavorščiai suvalgė. Jie parodė ir du subjektu, kurie buvo kolchozų atstovai. Vienas jų priejo ir piktai įspėjo, — girdi, durnių nevoliok. O paskui paprašė moters, kad ir jam duotų dešros paragauti: —Juk jūs važiuojate iš Amerikos. Mes greit pasivysime ir pralinksime į Ameriką.

Moteris jam atkrito: —Taip, drauge, aš tikiu. Aš kaip tik atvykau į Leningradą, tai tuoj pamačiau, kad jūs galite Ameriką pasivyti ir pra-

lenkti. Amerikoje visi žmonės apsirengę ir apsiaję, o pas jus žmonės pusnogi ir basi. Žinoma, jūs galite amerikiečius pasivyti: basiems lengviau bėgti. Visi pasažieriai pradėjo ploti ir šaukti: tiesa, teta, sakai! Sovchozo gi tavorščius paraudod ir išėjo į kitą vagoną.

Žulikai

Dabartiniu laiku Rusijoje labai daug žulikų ir kišenvagių. Net kaimuose plėšia. Mano patarimas: jeigu norite aplankyti Rusiją, tai dėvėkite paprasčiausius drabužius. Gerai apsirengusius tiek kaimuose, tiek miestuose neapkenčia. Kaimiečiai mano, kad koks nors komisaras, o miestiečiai buržuai skaito. Priegtam švariai apsirengusiems visur tenka permokėti ir net sovietų valdžia, t. y. draugučiai, mėgsta kišenes padužinti. Mat, ir proletariškos valdžios atstovų nagai į save linke. Ir dar kaip linke!

Tuo aš ir baigiu savo pasakojimą apie savo kelionę į bolševikų rojų.

(Galas)

Sveikatos Dalykai

Ligonijų lankymas

Rašo Dr. A. Montvidas.

Ligoniai yra lankomi keliaropių tikslu: susirūpinę jo sveikata ir gyvybe, namiškiai, artimi giminės ir tikri draugai patenkina savo susidomėjimą ir kartais suramina ir padaršina ligonį; jo turtu ir kitais reikalais suinteresuoti giminės ir neva draugai ateina pasigerinti ir pašnįpinti, skolininkai ir slapti priešai ateina pavarginti, kad jis nepasveiktų; veidmaniams atsiranda proga nuduoti esant nuosirdžiams. Da esama verstini lankytojų, kuriuos atvaro organizacijos, jei ligonis yra jų narys.

Nors ligonijų lankymas skaitosi mielaširdingu darbu, tačiau būdais sveikiau, jei žmonės šita mielaširdystę neužsiima. Negalima išvengti namiškių, labai artimų gimiinių ir vieno ar kito ligoniui brangaus draugo. Kitus visus lankytojus netoli visuose atsitikimuose reikėtų suareštuoti ir nubauti.

Man stebėtina, kad net tuli laikraščių korespondentai, prašdami apie ligonį, ragina turinčius laiko jį atlankyti. Niekas juk nelanko ir gėlių neneša, kuomet sergama chroniniu reumatizmu, pagiriomis, drugin ir kitomis periodinėmis ligomis. Lankytojai, eina ir yra siunčiami tik tuomet, kada žmogus serga sunkiai. Visose šitokių ligose pasilsis ir ramumas jam yra svarbiausias dalykas. Nuovargis jį silpnina, liga užsivilkina ir kartais užmuša. Laimė kad ligoninėse turi patvarkymus neįsileisti lankytojų bile kada ir kokių skaitiliaus, ir da draudžia jauniems vaikams įeiti bei kudiškiams atsinešti. Kitais ligonių kambariais virstų tikrais kermošiais. Laimė, jei namie sergantis yra susipykęs su gimine, neturi plačios pažinties

[Acme-P. & A. Photo]

Vera Witte, 26 m., iš Freeport, Ill. Ji nušovė savo vyrą, Williamą Witte'ą prie teismo rūmų, kur pirm keleto minučių prakišo bylą, reikalaujama iš vyro atskiro užlaikymo. Ji taipgi, pirm keleto metų, pašovė savo pirmąjį vyrą, Ralfą Amothą.

dejuoti, kad įtikrinus tokios šnipus, jog esama baisiausios ligos, ir jie mitinge praneš kitiems "draugams," kad ligonis, turbut tikrai mirs ir greitai mirs. Draugijos, kurios da turi savo konstitucijose patvarkymą, kad ligoniai turi būti lankomi ir tirinėjami, ar tikrai serga, turėtų šitą nonsensą mesti laukan. Ligonį šnipinėjanti draugijų lankytojai tik erzina jį, o nieko neišitiria. Iš draugijų neretai pasiunčiami lankytojai, kuriuos ligonis sveikas budamas, į savo namus nenorėtų įsileisti. Tinkamai sutvarkytos organizacijos pasiųstų lankytojus ir patarautojus tik tiems ligoniams, kurie yra reikalingi tokių dalykų.

Apart padarymo blogo ligoniui, lankytojai kartais ir patys nukentia. Jei žmogus serga lėmpama arba apkrečiama liga, lankytojai ją irgi kartais gauna arba parneša namo ir apkrečia namiškius.

Lankytojai ligoniui gero padaryti negali nieko, o blogo padaro daug, net kartais gyvybę atima.

GARSINKITIS NAUJIENOSE

HOLLAND-AMERICA LINE
ROTTERDAM — VOLENDAM
N. AMSTERDAM ir VEENDAM
yra populiarūs šios linijos laivai. Tiesus trumpas kelias per Rotterdam'ą ir iš visų dalių LIETUVOS
Laivai kas savaitę
Nepildytami patogumai
Rezervavimui ir informacijai
rašyk bile vieniui
agentui, arba:
HOLLAND-AMERICA LINE
40 N. Dearborn St. Chicago.

why pay more?
KC BAKING POWDER
SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS
25 ounces for 25¢
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

"Savas Pas Sava"
— sako biznieriui

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS
Mes parduodame rakandus ir radio pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Formylių ir pianų muveriai vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

Telef. Republic 6396
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statu namus kaip mūrą taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos prieinamiausios.
2452 WEST 69th STREET

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam. mainom ir renduojam namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

S. P. Kazwell and Co.
REAL ESTATE, SUBDIVIDER AND INSURANCE
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilius
804 W. 31 St. Victory 1696

M. NARVYD, KEPYKLA
Kepam Rugin ir Baltą Duoną ir Gardžius Kėksus
2424 West 69th St.
6558 So. Western Ave.

LIETUVISKOS IR RUSISKOS PIRTYS IR VANOS
Atdaros nuo ryto iki 12-tos nakties.
Geriausis patarnavimas.
2448 W. 47th St.
Tel. Virginia 1788
Sav. P. S. Pakštis

BERNARD PETKA'S
Vyrų aprėdai geros rūšies ir vertės, puikių spalvų
4171 Archer Ave.
Netoli Richmond

RAMOVA LAUNDRY
(WET AND DRY)
Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgeport-teisingas ir greitas patarnavimas
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

BILE DRESE 59c
VYRU SIUTAI IŠVALOMI
DYKAI pasiėmimas ir pristatymas
Mes valome viską nuo pirštinių iki dreipsų. Atsineškite jį apg. su savim.
EXCELLO CLEANERS
14 W. Washington St. Dear. 0087
Browning Bldg.—Suite 612

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, ūpiam, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).
Tukstantai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tik verta aukso, kiek ji pati sveria su lig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už pristatimą.
Klauskite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

STAR DUST Copyright Midwest Feature Service

EVERETT MARSHALL
254

BORN LAWRENCE MASS. 1901

AT EIGHT—MOVED TO WORCHESTER

1923 + GRADUATED FROM CINCINNATI CONSERVATORY OF MUSIC.

SPENT THREE YEARS STUDYING IN EUROPE

FIRST OPERATIC APPEARANCE IN 1926

BECAME FEATURED BARITON FOR METROPOLITAN OPERA CO.

LATER INDUCED BY R.K.O. TO ENTER PICTURES

GOOD IN 'DIXIANA' — PLAYED LEAD IN — HEART OF THE ROCKIES —

BY WESTPHAL

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$5.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos čia kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kainos:

Chicago — paštu:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicago per išnešiojant:

Viena kopija	8c
Savaitė	18c
Mėnesis	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoj:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvai ir kitur užsieniuose

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Piguus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

AMERIKOS FARMERIAI

Per paskutinius 15 metų daugiau, kaip 3,000,000 fermerių paliko savo farmas, negalėdami jose padaryti pragyvenimo. Per 12 metų Amerikos fermų ir jų inventorius vertė nūpuolė nuo 78 bilijonų dolerių ant 58 bilijonų. Per tą patį laiką fermų morgičių skolos padidėjo apie \$18,000,000,000. Tarp 1921 ir 1929 metų bankrotavo kasmet vidutiniškai 5,660 fermų.

Nuo septyniadešimtų metų iki dabar fermeriai tris kartus savo grūdus sudegino arba sušūrė kiaulėms, kuomet miestuose tuo laiku buvo trukumas duonos.

Tai yra keletas faktų, pažymėtų Socialistų Partijos ekzekutyvio komiteto atsišaukime, kuris buvo išleistas šiomis dienomis po konferencijos, atlaikytos Pittsburgh'e.

Tie faktai rodo, kad ne tik Amerikos pramonė kenčia del krizio. Dar didesnį ir gilesnį krizį pergyvena žemės-ukis. Per tą patį laiką, kada fermų skolos augo, kada fermeriai bankrotavo ir bėgo į miestus ieškoti uždarbių, pramonė miestuose sparčiai augo. Keletą kartų jų buvo ištikęs krizis, kuris jos augimą sustabdavo, bet po krizio ji kiekvieną kartą vėl atsigrėbdavo ir plėtodavosi dar didesniu smarkumu. O fermerių padėtis per keliolika paskutinių metų beveik be paliovos ėjo blogyn.

Pramonė daugiausia ir nupuldė Amerikos žemės ukį. Pramonininkų interesai yra apsaugoti aukštais muitais, o žemės ukiu produktams muitų nėra. Farmerys todėl turi brangiai mokėti už pramonės prekes ir pigiai parduoti savo darbo vaisius. Be to, ji dar apiplėšia geležinkeliai, įdama brangiai už transportą. Taigi pramonės augimas Amerikoje visą laiką ėjo žemės ukiu lėšomis. Žemės ukis, galų gale, suvargso taip, kad fermeriai nebeturi kuo pirkti pramonės prekių. Ir dabar visiems bloga.

Bet, nepaisant to, kad pramoninis ir finansinis kapitalas fermerius išnaudoja, fermeriai paprastai remia kapitalistų partijas. Jie daugumoje balsuoja už republikonus, kurie tarnauja stambiamjam kapitalui.

Prieš keletą metų fermeriai buvo bepradeda ieškoti artimesnių ryšių su miestų darbininkais, dėdamiesi į Farmer-Labor partijas. Bet tas judėjimas turėjo pasisekimo tik kai kuriose vakarinėse valstijose. Jisai neišsivystė iki to, kad apimtų visą šalį. Kalti del to, žinoma, buvo ir darbininkai, kurių dauguma taip pat, kaip ir fermeriai, iki šiol dar vis tebelaukia išganymo iš savo "draugų" kapitalistinėse partijose.

Gal bent dabartinė depresija paskatins fermerius ir darbininkus daugiau susirupinti savo reikalais?

GYVENIMAS GRIAUA ILIUZIJAS

Rusijos komunistų partijos "prezidiumas" išleido pareiškimą apie tai, kad privalo but geriau sutvarkyta sovietų pramonė. Trys to pareiškimo "teziai" liečia darbininkus.

Bolševikų partijos viršininkai griežtai stoja už akordinio darbo (piece-work) įvedimą pramonėje, už panaikinimą pastovios algų skalės (flat rates) ir už tai, kad ant darbininkų būtų uždėta atsakomybė už mašinas bei įrankius, kuriuos jie vartoja darbe.

Tai nėra visai naujos reformos. "Piece-work" sovietų pramonėje jau seniai pradėta vartoti, ir darbininkų atlyginimas už darbą priklauso nuo to, kiek jisai padaro. Pereitą gruodžio mėnesį buvo, be to, išleistas dekretas, kuriuo darbininkai fabrikuose yra padaromi atsakomingsiais ne tik už vartojamus darbe įrankius, bet ir už pagamintojo produkto kokybę (gerumą ir blogumą). Sulig tuo dekretu, darbininkas, pastebėjęs defektą (trukumą) tame produkte, kurį jisai gamina, privalo tuojau apie tai raportuoti užveizdai, o kad ne, tai jisai rizikuoja netekti savo algos.

Matyt, tečiau, kad tie sovietų valdžios patvarkymai nebuvo pakankamai griežtai vykunami praktikoje, ir bolševikų partijos bosai dabar nutarė paraginti dirbtuvių vedėjų smarkiau juos vykinti.

Taigi sovietų Rusijos valdžia įveda savo pramonėje tokius aštrius patvarkymus darbininkams, kokius nevisur vartoja net ir kapitalistai. Daugumai darbininkų kapitalistinėse šalyse mokama už valandas, o ne už

tai, kiek darbo jie padaro. Prieš "piece work" sistemą darbininkai, kur tik gali, kovoja. Už sugadintas mašinas darbininkai kapitalistinėse dirbtuvėse paprastai neatsako, jeigu nėra įrodymo, kad darbininkas tyčia sugadino mašiną.

Tie bolševikų patvarkymai griauja iliuziją (įsivaizdavimą), kuri buvo visą laiką skiepijama Rusijos darbininkams, kad jie patys esą savo pramonės šeimininkai. Pasirodo, kad toje neva "savoje" pramonėje Rusijos darbininkai yra spaudžiami ir išnaudojami aršiau, negu kapitalizmo šalyse.

Tuoju po bolševikiško perversmo Leninas buvo paskelbęs, kad Rusijoje dabar esanti "proletariato diktatura". Bet kai darbininkai įsivaizdavo, kad jie tikrai esą "diktatoriai", ir ėmė fabrikuose elgtis, kaip kuriam patinka, tai pasidarė baisiausias chaosas ir ekonominis krašto gyvenimas visiškai suiro. Tuomet bolševikų valdžia pareiškė, kad dirbtuvėse turi but "geležinė disciplina", ir vietoje proletariato diktatūros tapo įsteigta komunistų partijos vadų diktatura.

O šandie Rusijos darbininkai jau neturi nė tiek teisių dirbtuvėse, kiek jie turėjo prie caro valdžios.

Anglai Emigrantai Argentinoj

B. K. Algimantas
(K. N. Norkus)

(Pabaiga)

Anglų įtakoje tapo pasirašyta taika su Portugalija 1812 metais. Anglai sutaukė Braziliją su Argentina 1828 m. Pirmą Prekybos Rumai tapo įsteigti anglais 1811, o pirmas bankas taip pat jais 1822 m. Pirmutinė paskola 1824, o pirmoji draugingumo, komercijos ir laivininkystės sutartis su anglais tapo pasirašyta 1825 m.

Taipgi pirmutinė žemdirbių kolonija, pirmutinė protestonų bažnyčia, pirmutinės protestonų kapinės, pirmoji anglų mokykla Argentinoje įsteigta anglų emigrantų. Sudėję dvidešimtį tukstančių svarų sterlingų Argentinos anglai emigrantai 1827 m. įsteigė pirmą pasilinksminimo parką "Vauxhall", tada buvusiam ukyje Wilde, kur dabar išaugę centrinės Buenos Aires gatvės Parana, Viamontė, Cordoba, Uruguay. Tą parką paskui perėmė ir įsteigė "Jardin Florida" anglas A. J. Bulrich, kurio visi giminės šandien yra vienai stambiausi Argentinos milijonieriai, žymūs gydytojai ir net ministeriai dabartiniam kabinetui. Ir kitų sričių anų laikų biznierių šandien yra vienai savo sukročėjusius ainius, lošiančius vadovaujančias roles Argentinos mokslo, komercijos ir politikos srityse.

Dabartinio laiku apie 5,000 čia gimusių anglų vaikų mokinaisi čia anglų kolonijos išlaikomoje ir Anglijos valdžios remiamose grynai angliškose pradinėse mokyklose. Anglai nori, kad, ir užsieniuose gemantieji jų tautos vaikai nežiurint kur jie gyvens, kad pažintų Angliją ir pirmutinę gyvenimo progose vien su Anglija bendradarbiautų. Del to ir perka tik pas savus, importuoja tik iš savo šalies. Nors kartais ir brangiau pirkėjui atsieina, bet solidrumas ir mokėjimas "paaiškinti" įtikina ne tik anglus, bet ir kitų tautų emigrantus, o taipgi ir vietinius gyventojus. Net Argentinos aristokratų tarpe yra išsidirbusi "mada" vadinti europiečius "sonsomis" (žiotilais, sprendžiant iš paprastų emigrantų, daugiausia slavų), bet savo vaikus aukštajam mokslui įgyti dažnai siunčia į Europos universitetus, daugiausia Oxfordan. Ir paskui seniai didžiuojasi, kad jų vaikai, apart savo šalies, dar turi ir užsienio universiteto diplomą.

Yra daug veikalų piešančių anglų bendradarbiavimą su argentiniečiais ir detalai aprašančių Anglijos, valdiškų ir privačių įstaigų, o taipgi Anglijos emigrantų veikimą Argentinoje. Nors tai begalo įdomu ir ypatingai lietuviams yra daug ko pasimokintino, bet per daug vietos užimtų čia kad ir vieną srytį detalizuoti.

Norėtusi išvesti palyginimas tarpe Anglijos ir Lietuvos emigrantų padėties Argentinoje. Bet kuomet matai šimtus lietuviškų geltonplaukių mergaičių ir berniukų prie savo tėvų butų su juodukais bėgiojant, jų atleitus laimė labai abejotina, o lietuviška mokykla "egzistuoja" tik melaginuose Lietuvos duoną valgančių ponačių pasigyrimuose, ir tas toks vaizdas tik širdį suspaudžia, nes žinai, kad už atvirai tiesos skelbimą tave "zdraica" apšaukia...

Kiekvienas parodos lankytojas gerėjosi gelžkelių paviljonu. Specialiai geologiniai žemėlapiai, sistematizuotos stažinės žinios ir specialiai pagaminti kalnai ir laukai nuolatose režomai specialiais traukiniais miniatūroje. Ten ir daugumas argentiniečių pirmą kartą aiškiai pamatė, kaip atrodė jų šalis. Lankytojai apščiui apdalinami speciale literatūra, aiškinančia modernio susisiekimo svarbumą šalies kultūriniam ir ekonominiui kilimui.

Pirmą gelžkelių Argentinoje pravedė anglai, 1857 metuose. Dabartinio laiku Argentina turi 39,086 kilometrų gelžkelių, iš kurių 26,310 kilometrų priklauso anglų kapitalui, arba 67.3 nuos. Anglams priklauso: Ferrocarril del Sud, kuris taipgi administruoja Buenos Aires, Ensenada, Costa Sud, Bahía Blanca ir Nor-Oeste geležinkelius. Ferrocarril (gelžkelis) Central Argentino, Oeste de Buenos Aires, Buenos Aires al Pacifico (kuris taipgi administruoja Gran Oeste Argentino, ir Villa Maria-Rufino), Entre Rios (kuris administruoja ir Nord-Este Argentino), Central Cordoba, Midland de Buenos Aires ir Trandino, — tai vis gelžkeliai priklausanti anglų kapitalui.

Anglų kapitalas, investuotas gelžkelių eksploatacijon ir statybai Argentinoje siekia 1,405,613,664.00 dolerių.

Darbininkų ir tarnautojų personalas, dirbantis prie anglų gelžkelių Argentinoje siekia 129,545 asmenis.

Vien 1930 metais anglų gelžkeliai Argentinoje išmokėjo algų ir dienpinigių savo personalui 263,411,200.00 pezų.

Nuo įsikunijimo Mitre įstatymų (1907 m.) anglų gelžkeliai sumokėjo Argentinos kelių fondan 70,393,814.00 pezų.

Dabartinio laiku anglų gelžkeliai Argentinoje turi 3,000 lokomotorų, 4,102 keleivinius ir 69,296 prekinis vagonus.

Anglai visur kartoja Argentinos prezidento Mitre žodžius, pasakytus laike pirmutinio gelžkelio inauguracijos, kuomet tas garbingas prezidentas pasakė, kad jam yra maloniau pūsti lopetą žemėkasti, negu kad vesti kariuomenę su visomis kariakomis mašinomis, laimėjantin mušin. Ir tą malonumą jam suteikė anglų kapitalas ir iniciatyva. Žinoma, anglai čia nekalba apie savo pelnus Argentinoje,

nė apie įvairiausių koncesijų gindomas konsekvencijas...

Prieš progos tenka pažymėti faktas, kad visos atsakomines ir geriau apmokamos vietas visose anglų įstaigose Argentinoje yra užimtos anglų atvykusių iš Anglijos arba "hijos de los ingleses", t. y. čia gimusių angliukų. Vietiniai užima žymesnes vietas tik tokiose atsitikimuose, kuomet kompanija iš to gauna naudą vietos valdžios įstaigose. O kitokiam svetimšaliui tiesiog negalima geresnės vietos pasiekti. Pavyzdžiui bent keli tukstančiai lietuvių dirba prie gelžkelių statybos, bet jie atlieka sunkiausią fizinį darbą, po atviru dangum gyvendami, blogai maitindamiesi ir tai dar tą katgorinį kalnų kasimo ir pelkių sausinio darbą gaudami didžiulioje tik pas kontractorius, o ne tiesioginiai iš kompanijų. Tokiu būdu ir atlyginimas mažesnis, ir darbo sąlygos sunkesnės, ir maistas blogesnis, ir daugiau už jį nuskaitoma. Iš kelių tukstančių lietuvių, dirbančių prie gelžkelių darbų Argentinoje yra tik pustuzinis kapatazų (darbininkų) prižiūrėtojų ir ragintojų "vamos" — t. y. greičiau, pirmyn. Taipgi yra trys lietuviai, dirbantį kaip inspektoriai traukiniuose. Bet į tas vietas jie ėjo per ilgų metų tarnybą, pradėję dirbti paprastais darbininkais. Vagonų dirbtuvėse dirba keli šimtai lietuvių daildyžių. Nekurie dirba po keliolika metų, o vienas (Miliasukas, Rosario de Santa Fe) jau išdirbo 25 metus ir gauna jubilicjoną. Prieš progos noriu suminėti įdomią smulkmeną: čia gimusi Miliausko dukterė ištėkėjo už vietinio vaistininko, nes del suirasio ir vis ardomo lietuvių socialio gyvenimo čia augęs lietuvių jaunimas jokio sąryšio neturi su pokariniais emigrantais. Del to nereikia nė stebėtis, kad didžiausio Argentinos lietuvių turuolio p. Šlapelio dukterė Patagonijoje, taipgi ištėkėjo už svetimtaučio ir jos brolis, Jonas, labai stambus gyvulių augintojas, taipgi vedė svetimtautę. Mat, iki šiam laikui niekas nepadarė pastangų suartinti pokariniais emigrantais su senai prieš karą čia apsigyvenančiomis lietuvių šeimynomis. Šis vėl yra žymus charakteristikos bruožas mūsų ir anglų socialio gyvenimo Argentinoje.

Argentinos gamtos turtų eksploatavime žymiausia vieta užima anglų kapitalas. Petroleumo eksploatavimas užima taip pat svarbią vietą, kaip ir gelžkeliai. Pakanka prisiminti "Dutch Shell" skyrius: "Shell Mex", "Diadema Argentina", "La Perla", "Anglo-Perisian Oil Co." ir tuziną kitų Argentinoje veikiančių kompanijų, kad turėti naują vaizdą anglų padėties šioje šalyje.

Anglų kapitalas Pietų Amerikoje valdo ir elektros industriją. Vien Argentinoje turi 550 instaliacijų, gaminančių 720,000 kilovatų.

Didžiama Buenos Aires gatvėkarių linijų ir visi "subterraneos" (požeminiai traukiniai) priklauso anglams.

Mėsos ir konservuotų maisto produktų gamyboje anglai smarkiai konkuruoja su North Amerikos kapitalistais.

Javų rinkos karaliai Bung ir Born, pieno produktų rinkos kontroliuotojai Vascongada ir La Bartonas, stambieji sodnų vaisių eksportuotojai taip pat anglai, vieni patys, arba susijungę bendrovėsna su Argentinos kapitalistais. Milžiniškus žemės plotus valdo anglai ir savo milijonus kainuojančiuose dvaruose, turi istaisę muzėjus, sporto laukus, medžioklės parkus ir žuvininkystės prūdus.

Ne vien savo dienraščiuose "Buenos Aires Herald" ir "Standard" anglai aiškina sa-

vo nuopelnus Argentina, bet ir vietos ispanų kalba leidžiamuose dienraščiuose energingai skiepija savo politiką. O nekuriuose dienraščiuose pav. "La Republica", "La Critica" ir "Ultima Hora" neretai ištisi puslapiai rašomi anglų kalboje ir piečiama argentiniečiams Britų Imperijos galybės ir ta gerovė, kuri argentiniečių laukia, juodaugiau suauglinus Argentina. Žinoma, yra ir opozicijos balsų, vienok šių metų savo milžiniškos parodos pagelba anglai stipriai iškėlė koją ne tik Argentinon, bet ir kitosna Pietų Amerikos respublikosna. Laikiniai aiškiai nukunkuravo nortamerikiečius bent naujų koncesijų gavimu. Taipgi Argentinos eksporto trečia dalis visuomet eidavo per anglų rankas, o dabar dar padidėjo.

Žinoma, darbininkams iš to viso naudos nesimato. Tik nekuriems tenka laimės laikinus darbus gauti. Angliškų pajų savininkams tai kas kita...

Anglai valdo 18 stambiausių apdraudos kompanijų Argentinoje, turi Anglijos ir Kanados bankų skyrius, kontroliuoja susisiekimą vandenimis, turi daugybę fabrių ir prekybos įstaigų, eksploatuoja mineralinius vandenius "Palaui", jie užvertę Argentina savo manufaktūros prekiomis ir čia turi didžiausias audinių ir avalinės fabrikas, bet visa tai nepatenkina anglų apetitų: Jie pirmieji Argentinon pradėję sprautis pavydi savo svarbiausius konkurentams nortamerikiečiams. Apie tai sugrįžęs Anglijon Valijos princas, kalbėdamas Manchesterio Prekybos Rumų nariams gegužės 12 d., pasakė: Sekite nortamerikiečių reklamavimosi pavyzdį. Pasistenkite numatyti smulkmeniška Pietų Amerikos gyventojų reikalavimus. Man tiesiog buvo stebėtina, kad kur tik žengti Argentinoje, vis susiduri su nortamerikiečių išdirbiniais: Atakėles, viešbutyje, imi telefoną, jis nortamerikoniškas; sėdi automobilin — nortamerikoniškas; raštinių reikmenys ir baldai — nortamerikoniški; eini kinematografan — visos filmos nortamerikoniškos, ir naktį eidamas Buenos Aires gatvėmis matai milžiniškas elektros iškabas visuose strateginiuose punktuose, reklamuojančias nortamerikonų produkciją.

Viešai nekalbama apie tai kas turima, bet vis daugiau siekiama aprėpti savo kapitalais ir savo žmonėmis.

Nekurie anglų papročiai labai įsikuniję argentiniečiuose. Pavyzdžiui, jeigu šeštadienio popietę nedirbama, tai tokiš šeštadienis vadinamas "sábado inglés".

Parodos metu anglai labai reklamavo škotus ir Kanadą. Net iš Indijos buvo atgabenti paskutinio Indijos valdomo baldai, susidedanti iš 6 šmetų, iš juodo medžio indo Nana išpaustyti. Už tuos baldus buvo pasiūlyta pusė milijono pezų, bet atsirado jų pavideltojo aiiniai ir juos užaregtavo. Anglai reklamavo ir kitas savo kolonijas, bet aiirško nieko neparodė.

Iš labdarinių įstaigų parodoje didžiausį publikos dėmesį kreipė anglų ligoninės pavyzdys. Ta ligoninė Buenos Aires talpina 120 ligonių, turi 24 gydytojus, kelis desėtkus slaugių ir padėjėjų. Išlaikoma iš anglų kolonijos aukų, kurių laike parodos surinko apie šimtą tukstančių pezų.

Čia skaudu pažvelgti į mūsų ligonių likimą, kurių gydymui vien tik vietos valdžia rūpinasi. Prieš porą metų man teko šešias savaites išbuti ligoninėje Alvear. Buvau ne del ligos, bet del to, kad neturėjau pinigų, darbo ir duonos. Ten mačiau sužeistus lietuvių darbininkus apverttinausioje

padėtyje: niekas jų nelanko, niekas nešelpia.

Tarpe šimtų Anglijos dailininkų paveikslų parodoje buvo išstatyti aliejiniais dažais tapyti pirmųjų Anglijos emigrantų, atvaizdai. Buvo atspausdintos ir jų biografijos, skatinančios sekti jų laimėjimus ir mokintis iš jų nelaimių.

O mūsų pirmieji emigrantai ir jų kad ir primityvis kultūrinis bei tautinis darbas iki šiai dienai nepastebėtas. Gyvenantieji seni pionieriai gyvenimo sąlygų izoliuoti ir dabartinių "vadų" ignoruojami, o mirusieji niekur nepripinami. O ramiu darbuotojų lietuvių ir čia turėję. Avellanedoje miręs Pauga, kuris net šriftą turėjo ir spausdino patriotiškas ciles, t. y. gromatas siunčiamoms laiškam į tėvynę. Jis laike karo savo iniciatyva lankė lietuvių ir Lietuvos draugus ir rinko parašus po prašymais Argentinos valdžiai, prašančiais pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Chacarita kapuose išlisi Lietuvos knygnešis Visteliauskas. Seni "Diego" veikėjai Berissoj net kelis numerius lietuviško laikraščio prieš porą dešėtkų metų yra išleide, o to laikraščio redaktoriaus Aukselis palieges Brazilijoje badu numirė.

Mes, Argentinos lietuviai, nėsame organizuoti, bet svetimi valstybių agentų (daugiausia Maskvos ir Vatikano) demoralizuoti. Užtat ir esamas geresnio gyvenimo galimybės mums sunku pasiekti. Bent pusę mūsų piliečių čia amžinai badmiriauja darbo ieškodami. Dauguma darbo sąlygas turi tokias, kaip šis vaizdas charakterizuoja:

Vieno anglo milionieriaus dvare dirba lietuvis daildydė Juozas Bendarinas, nuo Liudvinavo. Turi nuolatinį darbą ir jam daugelis pavydi. Jis pasakoja savo šeiminko tokią pasikalbėjimą su milionierium Tornuoto:

— Del ko, kamsta, savo šūnims esi įtaisęs geresnis butus, negu darbininkams?

—Šunes man ištikimesni, nes gyvena pas mane iki mirties, o darbininkai, kaip tik truputį atsigauna, tai įgauna visokių fantazijų ir išsina, — ramiai paaiškino Bendarino šeiminkas.

Baigiant šias pastabas, norisi manyti, kad jau nebetoli tas laikas, kuomet visiems paaiškės mūsų nelaimių priežastys, reikalingi organai tinkamai susirupins kulturingon pusėn mūsų socialį veikimą, pakreipti, o kad ir miniatūroje imant pavyzdį iš anglų emigrantų Argentinoje, lengvai būtų nugalmi daugelis dabar taip sunkiai pakeliamų mūsų gyvenimo sunkumų šioje šalyje ir abelnai Pietų Amerikoje. O iš pasikeitusios spaudos atsinešimo ir pasikeitusios atatinamų visuomenės ir valdžios organų pažiūros ir iniciatyvos, ne tik mes, emigrantai, bet ir pati Lietuva galės pasidžiaugti.

15-V-31.
Buenos Aires.

NAUJAS "Kultūros" numeris 5 atėjo. Galima gaut Naujienose. Kaina 45 centai.

No. 8 "Kovos" gautas šandie. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

Reikalaukite "NAUJENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

GARSINKITĖS
NAUJENOSE

CHICAGOS ŽINIOS

4,000,000 aplankė
aquariumą

Bedarbė žymiai padaugino lankytojų skaičių į įvairias Chicago nemokamas kultūros ir mokslo įstaigas. Pastebėta, kad tukstančiai bedarbių lankosi Field museum, Shedd aquariume ir Adler planetariume. Aquariumas, pasirodo, darbininkams labiau mėgstama vieta, kur per apie 12 mėnesių jau apsilankė arti 4 milijonai žmonių. Vydutiniai išeina po 10,000 kasdieną. Gegužės 21 d. aquariume apsilankė 78,658 žmonės.

Kiek žmonės taupo centus matyt iš to, kad tomis dienomis, kada yra įėjimo kaina 25 centai, tai apsilanko nedaugiau kaip po 2,000 žmonių.

Planetariumą nuo atidarymo aplankė 800,000 žmonių.

Automobiliams statys išskeltus kelius

Miesto taryboj pradėta dirbti planai pastatyti ateityje tam tikrus išskeltus kelius (elevated roads) automobiliams per miestą važiuoti. Išlaidų apskaitliuota bus apie \$300,000-000. Tokie iškelti keliai eis iš miesto centro į visas šalis. Išskelti keliai labai daug palengvins gatvių trafiką.

Capone tikisi lengvos bausmės

Prasidėjus Capone teismui del mokesnių nusukimo, jau kalbama, kad Caponei bausmė

gal buti labai nedidelė. Capone valdžiai "kaltas" viso \$215,000; federalė valdžia žada uždėti areštą ant visų Capone turtų Chicago distrikte, tuomet Capone advokatai pradėsia su valdžia derybas del kompromiso. Bet gali buti, kad ir to valdžia negaus, nes, sako, trijų metų tyrinėjimai parodė, kad stačiai negalima susekti Capone idėlių nei nuosavybių. Jokių bankų akauntų "neranda".

Amerikos moterims to betruksta

Tauta kur moterys valdo; vyrai dišes plauna

Kas nueitų į Field museum, ten ras naujai pastatytą modelį vieno tolimo kaimo, kur moterys valdo. Tai yra Menangkabau giminė, Malajų rasės, Sumatra salose, tarp Azijos ir Australijos. Tai yra bene vienintelė žmonių giminė, kur matriachalė valdžios sistema pasiliko iki šių dienų.

Menangkabau giminė yra labai stipri ir gana kulturinga. Laukai yra puikiai apdirbami, namukai gražio stiliaus; prie namų visuomet yra baseinas maudytis ir žuvauti. Kaimai taip sutvarkyti, kad kiekvienas kaimas turi tik po keletą namų. Tarpe tų namelių yra viena didelė salė (paliepė), kuri tarnauja moterims susirinkimo, kaip ir seimo vieta, kur jos sprendžia valdžios klausimus. Visa valdžia čia yra moterų rankose. Vyrai dirba laukus ir visus namų darbus, kaip tai baltinių plovimą, indus mazgoja ir tt.

Bet įdomiausias tas dalykas, kurs, beabejo, turbut patiktų ir Amerikos vyrams, kad ten vyrai pas savo pačias yra tik svečiai. Butent, vaikinai kol nevedę, jis gyvena šeimoje

[Acme-P. & A. Photo]

Julia Maude Lowther, 23 metų; jai paskirta mirti elektros kėdėje už nužudymą Claros Smith. Lowther yra pirmoji moteris Ohio valstijoje, kuriai paskirta mirti elektros kėdėje.

sykių su motina, seserimis ir kitomis merginomis, bet kaip tik apsiveda, butinai turi išsikraustyti iš namų ir prie pačios gali lankytis tik kaip svečias. "Vizitų" laikas nėra apribotas: gali pasisvečiuoti pas pačią kiek norėdamas, bet pasisvečiavęs turi eiti sau, — pas vyrus.

Chicago taksos pa- augo net 278 nuo- šimčiai

Gyventojai paaugo tik 38
nuošimčiais

Taksų apdėjimas už 1929 metus, kurį dabar valdžia stengiasi išskolektuoti iš Chicago gyventojų, yra pustrėčio karto didesnis kaip buvo 1915 metais.

1915 metais taksų suma buvo \$59,541,863. Ta suma 1929 metais buvo jau pašokusį ligi \$225,534,460.

Gyventojų skaičius tuo laiku pakilo nuo 2,443,494 1915 metais ligi 3,376,438 1930 metais. Tokiu būdu taksai padidėjo 7 kartus daugiau negu gyventojai, arba gyventojų priaugo 38 nuošimčiai, o taksų padidėjo 278 nuošimčiai.

Tyrinėjimas parodė, kad devyni dešimtadaliai taksų pakėlimų padaryta vietiniams valdiškiems oficialams reikalaujant. Valdininkai aiškinasi, kad taksas reikėjo kelti delto, kad uždarbiai esą paaugo ant 100 nuošimčių, bet pasirodo, jei ir taip būtų, ir tada taksos yra pakeltos ant \$61,198,920 per daug.

Pereitiems 1930 metams taksos vėl pakeltos: jau \$248,087,000. Tų sumą kolektuos ši ru-

denį arba 1932 m. pradžioj. To negana, valdžia yra autorizuo-ta 1930 metų taksas dar pakelti ligi \$260,492,000. Dabartinė legislaturas sesija dar leido kaikiuriuos taksų pakėlimus.

Majoras Cermak pats tiki, kad tokios taksos yra virš visokios galimybės pakelti ir nesitiki surinkti daugiau kaip 70 nuošimčių.

Kaip Chicago taksos kijo, parodo ši lentelė:

Metai	Taksos
1915	\$ 59,541,863
1916	64,180,988
1917	66,885,523
1918	86,313,739
1920	90,935,116
1921	128,115,154
1922	130,936,954
1923	142,027,516
1924	151,645,047
1925	171,026,488
1926	174,979,628
1927	206,302,848
1928	188,025,278
1929	225,534,460

Keletą mirties sprendi- mu patvirtinta

Keturiems Chicago nusikaltėliams mirties sprendimai patvirtinti Supreme court ir ekzekucijos dienos nustatytos.

Frank Bell ir Richard Sulli-

van už nušovimą restoranininko Patras.

John Popescu ir Charles Ro-co už nušovimą bankieriaus Merill.

John Preston atidėta ekzekucija; jis apkaltintas nužudyme Miss Agnes Johnston.

James Sammons, garsus Chicago gengsteris, norėjo pasi-lysuoti, bet ir jam visos amžiaus kalėjimo nuosprendis patvirtintas.

Didžiausias Išpardavimas

Šios savaitės pabaigoj Midwest Stores turi didžiausią išpardavimą, kokio jie dar niekad neturėjo. Milžiniškas šios kooperatyvės organizacijos daromas biznis leidžia betgi perka visas prekes už daug pigiau, negu kada galima buvo jas pirkti.

Ne tik kad ji pigiai pirkė prekes, bet moderniškas būdas išdalinimo ir pardavimo leidžia tas prekes pasidavinėti labai žema kaina. Midwest organizacija nusidėdė iš nepriklausomų sankrovų, kurios betgi perka visas prekes per vieng ir tą patį įstaigą, savo urmo sandėli ir pardavinėja jas vienu bendru planu. Pirk-damos visas bendrai, jos gauna viską daug pigiau, o ir pasidalinimo ir parda-vimo išlaidos yra mažos, padaryta su-taupimą jos gali teikti publikai pavidale žemesnių kainų.

Žmonės Midwest sankrovose gauna prekes ne tik žemesnėmis kainomis, bet kartu paremai nepriklausomą sankrov-ninką, kuris gyvena toje apilinkėje, tan-čiausia tur nuosavą namą, priklauso pri-vietos draugijų ir kiek patįdamas dar-buotai savo apilinkės labui. Jis yra jaus kaiminas ir stengiasi savo kaimy-nistei pagelbėti. Todėl tokioj sankro-voj visuomet verta pirkti.

Vartoti Karai

VISI PERDIRBTI

DABAR PARDUODAM UŽ PUSĖ KAINOS
Atsišaukite Tuojaus

Kiras Motor Sales, Inc.

Pardavinėtojai CHRYSLER ir PLYMOUTH
Automobilių.

3207-09 S. Halsted St. Tel. Calumet 4589

erica

pražuves

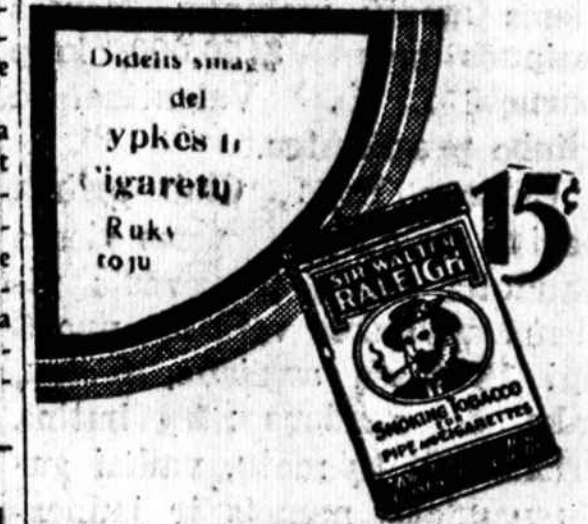
Daugelis pirmųjų išpuolius dažnai esti sugadinama ko-kiu nors mažu iš pažiūros daiktu.

Tai yra paku įeigu gali taip padaryt, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalykas gali neleisti jums eiti pirmyn.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra neįvyrus, tai jis no-roms ar nenoroms turėsime ta-kaipo užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat už-metimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Mūsų che-mikalų pagalios sukurė sutata kura Listero žvatin padėkly-damas dantų emalį — tas emal-kus uždavinia pagalios tapo iš-riktas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

GARSINKITES
NAUJIENOSE

BANKINE ISTAIGA TIKRO STIPRUMO ir SAUGUMO

Gera Vedama ... Konservatyviai Direktuojama

The

MIDLAND NATIONAL BANK of Chicago

Archer Avenue at Sacramento

DIREKTORIAI:

DAVID E. SHANAHAN
Real Estate ir Bonai, Direktorius, E. L. Essley Machinery Co.
Pirmininkas Direktorių Tarybos, Central Manufacturing District Bank
H. H. BAUM
Iždininkas, Harris Bros. Co.
L. OSCAR CHALLMAN
Banko Prezidentas
ROBERT D. GORDON
Bartlett and Gordon, Inc. Investmentai
CHARLES LASKER
Prezidentas, Lasker Boiler and Engineering Co.
E. A. LEONARD
Sekretorius-Iždininkas, The Lehon Co.

JOHN T. LOVE
Elektros Kontraktoriai
WALTER K. MILLER
Sekretorius-Iždininkas, Shellmar Products Company
JOHN R. O'CONNOR
Real Estate
HUBERT S. SILBERMAN
Prezidentas, S. Silberman and Sons
CHARLES N. STANTON
Prezidentas, Stock Yards National Bank
V. I. VANICEK
Banko Vice-Prezidentas ir Kasierius
JOHN WAJER
Kontraktoriai ir Statytojas

FRANK L. WEBB
Prezidentas, The Terminal National Bank of Chicago
Veikiantis Vice-Prezidentas, Central Manufacturing District Bank
FRANK WOZNAK
Real Estate
PATAREJU KOMITETAS:
H. E. PORONTO
Trustee, Central Manufacturing District
Prezidentas, United States Cold Storage Corp.
Vice-Prez., The Union Stock Yards and Trust Co.
The Union Stock Yards and Transit Co.
ARTHUR MEENER
Prezidentas, Arcady Farms Milling Co.
Direktorius, Armour and Company

Vien Tiktai Šie Vardai Yra Tikras Apsaugojimas

CHICAGOS ŽINIOS

4,000,000 aplankė
aquariumą

Bedarbė žymiai padaugino lankytojų skaičių į įvairias Chicago nemokamas kultūros ir mokslo įstaigas. Pastebėta, kad tukstančiai bedarbių lankosi Field museum, Shedd aquariume ir Adler planetariume. Aquariumas, pasirodo, darbininkams labiau mėgstama vieta, kur per apie 12 mėnesių jau apsilankė arti 4 milijonai žmonių. Vidutiniai išeina po 10,000 kasdieną. Gegužės 21 d. aquariume apsilankė 78,658 žmonės.

Kiek žmonės taupo centus matyt iš to, kad tomis dienomis, kada yra įėjimo kaina 25 centai, tai apsilanko nedaugiau kaip po 2,000 žmonių.

Planetariumą nuo atidarymo aplankė 800,000 žmonių.

Automobiliams statys iškeltus kelius

Miesto taryboj pradėta dirbti planai pastatyti ateityje tam tikrus iškeltus kelius (elevated roads) automobiliams per miestą važiuoti. Išlaidų apskaitliuota bus apie \$300,000-000. Tokie iškelti keliai eis iš miesto centro į visas šalis. Iškelti keliai labai daug palengvins gatvių trafiką.

Capone tikisi lengvos bausmės

Prasidėjus Capone teismui dėl mokesnių nusukimo, jau kalbama, kad Caponei bausmė

gal būti labai nedidelė. Capone valdžiai "kultas" viso \$215,000; federalė valdžia žada uždėti areštą ant visų Capone turtų Chicago distrikte, tuomet Capone advokatai pradėsia su valdžia derybas dėl kompromiso. Bet gali būti, kad ir to valdžia negaus, nes, sako, trijų metų tyrinėjimai parodė, kad stačiai negalima susekti Capone įdėlių nei nuosavybių. Jokių bankų akautų "nerandama".

Amerikos moterims to betruksta

Tauta kur moterys valdo; vyrai dišes plauna

Kas nueitų į Field museum, ten ras naujai pastatytą modelį vieno tolimo kaimo, kur moterys valdo. Tai yra Menangkabau giminė, Malajų rasės, Sumatra salose, tarp Azijos ir Australijos. Tai yra bene vieništelė žmonių giminė, kur matriachalė valdžios sistema pasiliko iki šių dienų.

Menangkabau giminė yra labai stipri ir gana kulturinga. Laukai yra puikiai apdirbami, namukai gražio stiliaus; prie namų visuomet yra baseinas maudytis ir žuvažti. Kaimai taip sutvarkyti, kad kiekvienas kaimas turi tik po keletą namų. Tarpe tų namelių yra viena didelė salė (paliepė), kuri tarnauja moterims susirinkimo, kaip ir seimo vieta, kur jos sprendžia valdžios klausimus. Visa valdžia čia yra moterų rankose. Vyrai dirba laukus ir visus namų darbus, kaip tai baltinių plovimą, indus mazgoja ir tt.

Bet įdomiausias tas dalykas, kurs, beabejo, turbut patiktų ir Amerikos vyrams, kad ten vyrai pas savo pačias yra tik svečiai. Butent, vaikas kol nevedęs, jis gyvena šeimoje

[Acme-P. & A. Photo]

Julia Maude Lowther, 23 metų; jai paskirta mirti elektros kėdėje už nužudymą Claros Smith. Lowther yra pirmoji moteris Ohio valstijoje, kuriai paskirta mirti elektros kėdėje.

sykiu su motina, seserimis ir kitomis merginomis, bet kaip tik apsigėda, butinai turi išsikraustyti iš namų ir prie pačios gali lankytis tik kaip svečias. "Vizitų" laikas nėra apribotas: gali pasisvečiuoti pas pačią kiek norėdamas, bet pasisvečiavęs turi eiti sau, — pas vyrus.

Chicago taksos pa- augo net 278 nuo- šimčiai

Gyventojai paaugo tik 38
nuošimčiais

Taksų apdėjimas už 1929 metus, kurį dabar valdžia stengiasi išskolektuoti iš Chicago gyventojų, yra pustrėčio karto didesnis kaip buvo 1915 metais.

1915 metais taksų suma buvo \$59,541,863. Ta suma 1929 metais buvo jau pašokusi ligi \$225,534,460.

Gyventojų skaičius tuo laiku pakilo nuo 2,443,494 1915 metais ligi 3,376,438 1930 metais. Tokiu būdu taksai padidėjo 7 kartus daugiau negu gyventojai, arba gyventojų priaugo 38 nuošimčiai, o taksų padidėjo 278 nuošimčiais.

Tyrinėjimas parodė, kad devyni dešimtadaliai taksų pakėlimų padaryta vietiniams valdikiems oficialams reikalaujant. Valdininkai aiškinasi, kad taksas reikėjo kelti dėlto, kad uždarbiai esą paaugo ant 100 nuošimčių, bet pasirodo, jei ir taip būtų, ir tada taksos yra pakeltos ant \$61,198,920 per daug.

Pereitiems 1930 metams taksos vėl pakeltos: jau \$248,087,000. Tą sumą kolektuos ši ru-

denį arba 1932 m. pradžioj. To negana, valdžia yra autorizavusi 1930 metų taksas dar pakelti ligi \$260,492,000. Dabartinė legislatores sesija dar leido kaikiuriuos taksų pakėlimus.

Majoras Cermak pats tiki, kad tokios taksos yra virš visokios galimybės pakelti ir nesitiki surinkti daugiau kaip 70 nuošimčių.

Kaip Chicago taksos kilo, parodo ši lentelė:

Metai	Taksos
1915	\$ 59,541,863
1916	64,180,983
1917	66,885,523
1918	86,313,739
1920	90,935,116
1921	128,115,154
1922	130,936,954
1923	142,027,516
1924	151,645,047
1925	171,026,488
1926	174,979,628
1927	206,302,848
1928	188,025,278
1929	225,534,460

Keletą mirties sprendi- mu patvirtinta

Keturiems Chicago nušikalteliams mirties sprendimai patvirtinti Supreme court ir ekzekucijos dienos nustatytos.

Frank Bell ir Richard Sulli-

van už nušovimą restoranininko Patras.

John Popescu ir Charles Ro-co už nušovimą bankieriaus Merill.

John Preston atidėta ekzekucija; jis apkaltintas nužudyme Miss Agnes Johnston.

James Sammons, garsus Chicago gengeris, norėjo pasi-luosuoti, bet ir jam viso amžiaus kalėjimo nuosprendis patvirtintas.

Didžiausias Išpardavimas

Šios savaitės pabaigoj Midwest Stores turi didžiausį išpardavimą, kokio jie dar niekad neturėjo. Milžiniškas šios kooperatyvės organizacijos daromas biznis leidžia jiems nupirkti visai naujas prekes už daug pigiau, negu kada galima buvo jas pirkti.

Ne tik kad ji pigiai pirkto prekes, bet moderniškas būdas išdalinimo ir pardavimo leidžia tas prekes pardavinėti labai žema kaina. Midwest organizacija susideda iš nepriklausomų sankrovų, kurios būdai perka visas prekes per vieną ir tą pačią įstaigą, savo urmo sandėli ir pardavinėja jas vienu bendru planu. Pirkdamos visos bendrai jos gauna viską daug pigiau, o ir pasidalinimo ir pardavimo išlaidos yra mažos, padaryta sutaupinimą jos gali teikti publikai pavaldė žemesnių kainų.

Žmonės Midwest' sankrovose gauna prekes ne tik žemesnėmis kainomis, bet kartu paremai nepriklausomą sankrovinių, kuris gyvena toje apieilėje, tankiausia tur nuosavą namą, priklauso prie vietos draugijų ir kiek pajėgdamas darbuojasi savo apieilinkės labui. Jis yra jusių kaiminai ir stengiasi savo kaimyniškai pagelbėti. Todėl tokioj sankrovų visuomet verta pirkti.

Vartoti Karai

VISI PERDIRBTI

DABAR PARDUODAM UŽ PUSĖ KAINOS
Atsišaukite Tuojaus

Kiras Motor Sales, Inc.

Pardavinėtojai CHRYSLER ir PLYMOUTH
Automobilių.
3207-09 S. Halsted St. Tel. Calumet 4589

pražuves

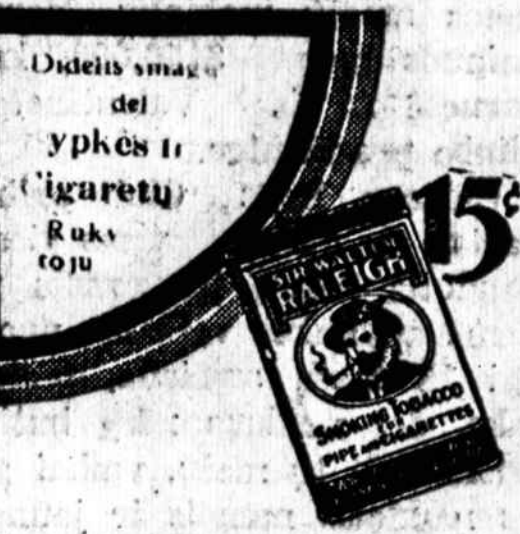
Dangulis pirmąjį išpuolį dažnai esti sugadinama kokiū nors mažu iš pažiūros daiktu.

TAI yra paku įeigu gali taip padaryti, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas daiktukas gali nuleisti jums eiti pirmu.

Pavyzdžiui, įeigt žmogaus dantis yra neįvairus, tai jis noroms ar nenoroms turėsite ta kaip užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikai pagaliau surado sustata korp' šitkro žvėžda neįrašy-damas dantu emalio — tas emalio uždavinia pagaliau tapo iš-riltais.

Pildyti tubs Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

GARSINKITĖS
NAUJIENOSE

BANKINE ISTAIGA TIKRO STIPRUMO ir SAUGUMO

Gera Vedama ... Konservatyviai Direktuojama

The MIDLAND NATIONAL BANK of Chicago

Archer Avenue at Sacramento

DIREKTORIAI:

DAVID E. SHANAHAN
Real Estate ir Bonai, Direktorius, E. L. Essley Machinery Co.
Pirmininkas Direktorių Tarybos, Central Manufacturing
District Bank
H. H. BAUM
Iždininkas, Harris Bros. Co.
L. OSCAR CHALLMAN
Banko Prezidentas
ROBERT D. GORDON
Bartlett and Gordon, Inc. Investmentai
CHARLES LASKER
Prezidentas, Lasker Boiler and Engineering Co.
E. A. LEONARD
Sekretorius-Iždininkas, The Lehon Co.

JOHN T. LOVE
Elektros Kontraktoriaus
WALTER K. MILLER
Sekretorius-Iždininkas, Shellmar Products Company
JOHN R. O'CONNOR
Real Estate
HUBERT S. SILBERMAN
Prezidentas, S. Silberman and Sons
CHARLES N. STANTON
Prezidentas, Stock Yards National Bank
V. I. VANICEK
Banko Vice-Prezidentas ir Kasierius
JOHN WAJER
Kontraktoriaus ir Statytojas

FRANK L. WEBB
Prezidentas, The Terminal National Bank of Chicago
Veikiantis Vice-Prezidentas, Central Manufacturing
District Bank
FRANK WOZNAK
Real Estate
PATARĖJU KOMITETAS:
H. E. PORONTO
Trustee, Central Manufacturing District
Prezidentas, United States Cold Storage Corp.
Vice-Prez., The Union Stock Yards and Trust Co.
The Union Stock Yards and Transit Co.
ARTHUR MEEKER
Prezidentas, Arcady Farms Milling Co.
Direktorius, Armour and Company

Vien Tiktai Šie Vardai Yra Tikras Apsaugojimas

Tarp Chicago's Lietuvių

Bridgeport

Chicago Boys Club statys čia savo namus

Vakar nupirka lotas žemės ant Emerald avenue, tuojau prie 34 gatvės, kokios 92 pėdos į pietus; ta žemė priklausė Joseph Darcey ir Dean Stanley, iš Chicago Title ant Trust company.

Ant tos žemės bus tuojau pradėta statyti namai, klubas apylinkės jaunomenei. Tai bus penkti iš eilės namai Chicago, kokius stato Chicago Boys Club. Namas turės sporto kambarį (gymnasium), maudykies (swimming pool), skaityklą ir kyngyną ir dirbtuves, norintiems amatų mokintis. Namas kainuos apie \$150,000, kaip parnešė L. L. Valentine, to klubo prezidentas.

Chicago Boys Club priima nariais ir duoda visas tiesas naudotis namų įrengimais visiems apylinkės vaikams nuo 8 ligi 18 metų amžiaus, tačiau, sako, del amžiaus nėra būtina prisilaikyti tų metų, vaikai galės naudotis namais ir jaunesni arba kiek vyresni.

Kiti keturi klubai randasi ant 1725 Orchard St., 1300 Newberry avenue, 6405 Hermitage avenue ir 2801 So. Ridgeway avenue. Klubas taip jau turi 125 akurus vasarinėms atostogoms praleisti prie Winona ežero, Indiana. Pereitą vasarą toje vasarvietėje 2,000 vaikų praleido vakacijas. Dar daroma daugiau vietos vasarininkams vaikams.

Garfield Park

Garfield Parko Lietuvių Vyrų ir Moterų Pašalpinis Klubas

Birželio 14 d. minėtas klubas turėjo pusmetinį susirinkimą. Narių susirinkimo gana skaitlingai. Raštininkė ir vice-pirmininkas taip pat atvyko, bet pirmininko ir finansų raštininko klubas laukė gerą valandą, bet nesulaukė. Tuomet vice-pirmininkas atidarė susirinkimą, ir tada po pusvalandžio atvyko pirmininkas. Finansų raštininko vietoj išrinkta drg. Manika ir jam padėjėjais kiti du nariai.

Priimtas pereito susirinkimo protokolas. Paskui tapo priimti du nauji nariai. Ligonų lankytoja išdavė raportą, kad ligonės negalėjusi rasti namie, o pati ligonė pasiaiškino, kad buvusi nuėjusi sirgti pas kokias ten gimines ir ten pasirgusi 4 savaites, tad prašė jai išmokėti pašalpą. Balsavimu

JUSŲ PATOGUMUI

"NAUJIENOS" TURI ATSTOVUS SEKAMOSE VIETOSE

Bridgeporto
"AUSROS" KNYGYNAS
3653 So. Halsted Street
Tel. Yards 4754

Marquette Park
TUBUCIO APIEKA
2832 W. 63rd St.

Brighton Park
B. R. PIETKIEWICZ
2608 W. 47th St.
Tel. Lafayette 1088

Roseland ir Pullman
WAITCHES BROS. CORP.
52 E. 107th St.
Tel. Pullman 5950

Kai jums reikės paduoti "classified" skelbimą ar užsirašyti "Naujienas", kreipkitės į artimiausi atstovą.

nutarta jai išmokėti, bet su pastaba, kad kitą kartą ligonė nesislapstytų, bet paduotų tikrą adresą, kur serga.

Trys mėnesiai atgal drg. Manikienė atsiėmė savo dukrelę 16 metų ir perstatė į minėtą klubą, kuri tapo priimta. Po to klubas nutarė, kad nauji nariai nuo 16 ligi 20 m. amžiaus būtų priimami be įstojimo mokesnio. Apie tai buvo ir laikraščiuose rašyta.

Po to nutarimo drg. Manikienė pareikalavo, kad būtų gražintas jai tas įstojimo doleris. Vice-pirmininkas paleido per balsus. Kadangi moterų buvo daugiau, tai jos nubalsavo sugrąžinti. Moterys už moteris.

Kadangi ateinantį nedėdienį yra klubo išvažiavimas, tai tapo išrinkti darbininkai. Nutarta, kad išvažiavime būtų prakalbų. Vienas kalbėtojas bus kun. Zalinka, antras irgi koks ten kunigas. Kadangi kalbės čiel du kunigai, tai turės būti ko pasiklausyti.

Klubas nutarė, kad išvažiavime bus priimami nauji kandidatai į klubą nuo 16 ligi 20 m. be mokesnio ir nuo 20 ligi 40 m. po \$1 už įstojimą. Jei išvažiavime ir koks debesis pasirodys, nereiks bijotis, nes yra didelė pastogė, kur telpa suvirš 1,000 žmonių.

Pažįstami ir nepažįstami maloniai kviečiami be jokio mokesnio. Ligi pasimatymo išvažiavime.

Kur bus išvažiavimas

Išvažiavimas įvyks birželio 21 d., prasidės nuo 10 val. ryto ir baigsis tik vėlai vakare. Bus gera orkestra, bus išlaimejimų įvairių daiktų, tinkamų vyrams, moterims ir vaikams. Taip jau išvažiavimas bus aprūpintas užkandžiais ir nereiks iš namų vežtis. Tą dieną bus gera progą susitikti draugams ir pažįstamiems.

Kaip atrasti išvažiavimą

Paimkite bile kokį gatvėkarį ir važiuokite ligi Archer Ave., tada paimkite Archer Ave. karą ir važiuokit ligi galo, o ten paimkit prie tokios mažos stoties tikietus ligi Willow Springs ir ten sėskite į Joliet karus. Tie karai privežs už Čer-nausko daržo apie porą mylių ir tada dėbokit po kairei rankai bus pakabinta iškaba: Garfield Park Klubas. Ten ir bus P. Speičio držas, pati pikniko vieta.

Maloniai kviečia

Rengėjų Komitetas.

Roseland

A. Narbuto pagerbimas

Birželio 14 d. už Calumet upės gražiamė miškely burys roselandiečių turėjo išvažiavimą. Išvažiavimas buvo surengtas pagerbimui Antano Narbuto su jo varduvių diena. Išvažiavime dalyvavo didelis burys Antano jaunų dienų gerų draugų ir draugių, kurie jau išanksto buvo pasirengę pasitikti Antaną.

Bešnekučiuojant prie stalų, štai atvažiuoja ir Antanas Narbutas, matyt nieko nežinodamas ką tas viskas reiškia.

Burys apstoja jį aplink, pasveikina, išteikia didelį gražų gėlių bukietą ir paskyrė Antaną kaip garbės svetį šiam išvažiavimui. Gaspadinės J. Sadulienė, E. Dambrauskienė, G. Kučinskienė paruošė valgius. Laikė pietų E. Dambrauskienė, nuo visų įteikė musų Antanui gražią atminties dovaną, o svečiai iš eilės pasakė įvairius pasveikinimus. Diena buvo saulėta, skaisti. Ir tas žalias miškelis už Calumet upės — tartum priminė daugumai iš musų tolimą praeitį. Kada čia pat toj vietoj dešimt metų atgal tik ką buvo prasidėję Kensingtono Roselando progresyvis veikimas, ir kaip parankiausias tuo laiku vietoj čia buvo rengta daug įvairių išvažiavimų, pasi-linksminimų, kuriuose visada dalyvaudavo ir Antanas Narbutas.

Po pietų svečiai žaidė įvairius žaislus iki vakaro. Valgant vakariene Antanas išreiškė širdingą ačiū savo draugams ir draugėms už tokią jam atmintiną brangią užuojautą. Po vakarienei svečiai skirstėsi namo.—Draugas.

North Side

Moteryų klubo susirinkimas. — Išvažiavimas į laukus

Birželio 11 dieną pp. Prusių namuose N. W. Lietuvių Moterų Klubas laikė savo mėnesinį susirinkimą. Narių į šį susirinkimą atsilankė gana skaitlingai. Tarp kitų tarimų buvo nutarta surengti išvažiavimą į Elks Grove, birželio 21 d. t. y. ateinantį sekmadienį. Išvažiavimas bus draugiškas. Išvažiavimo rengimo komisi-ja prašo susirinkti 9 v. ryte su automobiliais prie pp. Prusių namų 3247 Beach Ave.—P.

Užsirašykite "Musu Vilnių"

Po prof. M. BIRŽIŠKOS prakalbos kovo 28 d. susirinkime, daugelis reikšėjo norą išsirašyti Vilniui Vaduoti Sąjungos organą

"Musų Vilnius"

(\$1.50 metams—cina kas 10 dienų, gausiai iliustruotas Vilniaus krašto vaizdais). Tad "Naujienu" administracija, susitarusi su profesorium, apsiima ligi balandžio 20 d. priimti

"Musų Vilniaus"

prenumeratą. Adresus ir pinigus prof. Biržiška atsiėms pristatys "Musų Vilniaus" administracijai.

The ERIE LIMITED

IR BENDRINIAI TRAUKINIAI
POPULIARIS KELIAS Į
NEW YORKĄ
PATOGUS Į LAIVŲ PRIEPLAUKAS

Zemiausios Kainos

Išsina iš Chicago (Dearborn Sta)	11:00 A. M.
Pribuna į New Yorką (Jersey City Sta)	3:20 P. M.
THE ERIE LIMITED	
Išsina iš Chicago (Dearborn Sta)	8:45 P. M.
Pribuna į New Yorką (Jersey City Sta)	9:25 P. M.
ATLANTIC EXPRESS	
Išsina iš Chicago (Dearborn Sta)	10:20 P. M.
Pribuna į New Yorką (Jersey City Sta)	6:00 A. M.

Round Trip tikietai į New Yorką, sugrįžimui per 30 dienų, išsina iš Chicago kas utarninką ir subatą iki rugsėjo 29, 1931 įskaitytinai, tiktai \$46.05.

Del platesnių žinių ar rezervacijų kreipkitės:
CITY TICKET OFFICE, 163 WEST JACKSON BLVD.
Telefonas Harrison 4160
DEARBORN STATION, Telefonas Harrison 9830
arba
H. T. HARLOW, Gen. Pass. Agent, 327 S. La Salle St.
Telefonas Harrison 4160

ERIE RAILROAD SYSTEM

Paint

Ready Mixed
Galonas už \$1.40

Flat Paint

Vertės \$2.40
Galonas už \$1.85

Varnish

Vertės \$2.50
Galonas už \$1.49

Enamel Paint

Turi gražų blizgėjimą
Galonas už \$2.50

HARDWARE & WALL PAPER

WHOLESALE IR RETAIL
200 įvairių rūšių nuo 5c iki \$2.75 už rolę.
Taipgi užlaikome patyrusius malevotojus ir popieriutojus

J. S. RAMANČIONIS,

3147 SOUTH HALSTED STREET, TEL. VICTORY 7261

Nelaikykite Pinigus Namie

Naujienu Spulka moka iki 7% ant mokamų idėlių. Gali sutaupinti \$100.00 mokėdamas po 25c savaitėje per 6 metus ir 3 mėnesius, arba \$100.00 mokėdamas po 50c savaitėje per 3 metus ir 6 mėnesius. Už idėlius šimtinėmis mokame 4%. Jusų pinigai apsaugoti pirmais mokamais morgičiais. Užtai nėra pavojaus prazuti. Ant notų ar antrų morgičių neskoliname.

Kreipkitės
1739 So. Halsted St.
Atdara kasdien

"Kodel Prarastas Vilnius"

parašė UNTULIS

Kiekvienas kas įdomauja ir kam rupi šandie Vilnius turėtų perskaityti šią labai įdomią ir gabiai parašytą knygėlę.

TURINYS

- Kryžiuočių politika: kaip lietuvius krikštyti, kad jie neapsikrikštytų.
- Popiežių politika, lietuvius naudoja prieš stačiatikius, magometonus, protestonus ir eretikus.
- Bajorams: lenkų herbai, atlaidai ir nepaliaujami karai, o valstiečiams — baudžiava ir dangus.
- Kunigų fanatizmo politika — silpnina valstybę.
- Vargas migino! Vargas lenkino.
- Velniai, Raganos ir Teologai.
- "Ponus gerus ir nekaltus į nevalę ima".
- Kunigai klupdo lietuvius prieš carą ir dvarą.
- Tegu meldžias, vargsta ir vargdieniais miršta.
- Taip klydo Lietuvos neklaidingieji.

KAINA TIK 25 CENTAI.

Išleido Naujienu Bendrovė

Siųskit money orderį

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

MUSŲ DIDŽIAUSIS ISPARDAVIMAS

MIDWEST STORES

Kainos yra žemiausios! Prekės yra daugčiausios kokybės

PIRKITE DABAR! PIRKITE ČIA

Specialiai del Pėtnyčios ir Subatos, BIRŽELIO 19 ir 20

MALT SYRUP	"Midwest" šviesus ar Tamsus	3 ke-nai	\$1
RAUGINTI KOPUSTAI	"Midwest" dideli No. 2 1/2 k.	2 už	19c
MILKAS	"Midwest" tyras ir geras	3 augiti kenai	19c
ROOT BEER Extract	"Thomson and Taylor's" padaro 40 painčių namie daryto root beer		15c
PORK and BEANS	"Campbell's"	3 ke-nai	19c
SAUSI CIBULIAI	GELTONI	3 sva-rai	10c
ORANŽIAI	California, didumo No. 252	tuzinas	19c
BOHEMIAN SPECIAL ALUS		4 bon-kos	25c
"SUNBRITE" CLEANSER		3 ke-nai	13c
SARDINES	"B and B" rūšies tyrame aliejuje	2 ke-nai	11c
ŠPAGETAI	"FRANCO-AMERICAN"	2 ke-nai	17c
PYČĖS	"FAIRPLAY", Pusės	Dideli 2 1/2 kenai	15c
DEGTUKAI	"NATCO" RUSIES	6 dėžu-tės	17c
"SUPER SUDS"	BEADS of SOAP	3 pake-liai	23c
"DRIPETTE"	SPECIALIS PASIULYMAS Alumino 6 puodelių kavos puodas ir 1 svaras MIDWEST "DE LUXE" KAVOS \$1.50 vertės abu už		98c

"Midwest Stores" savininkai yra įvairių tautų, kurių kiekviena grupė yra atstovaujama savo komiteto.

Lietuvių Skyriaus Komitetą Sudaro:

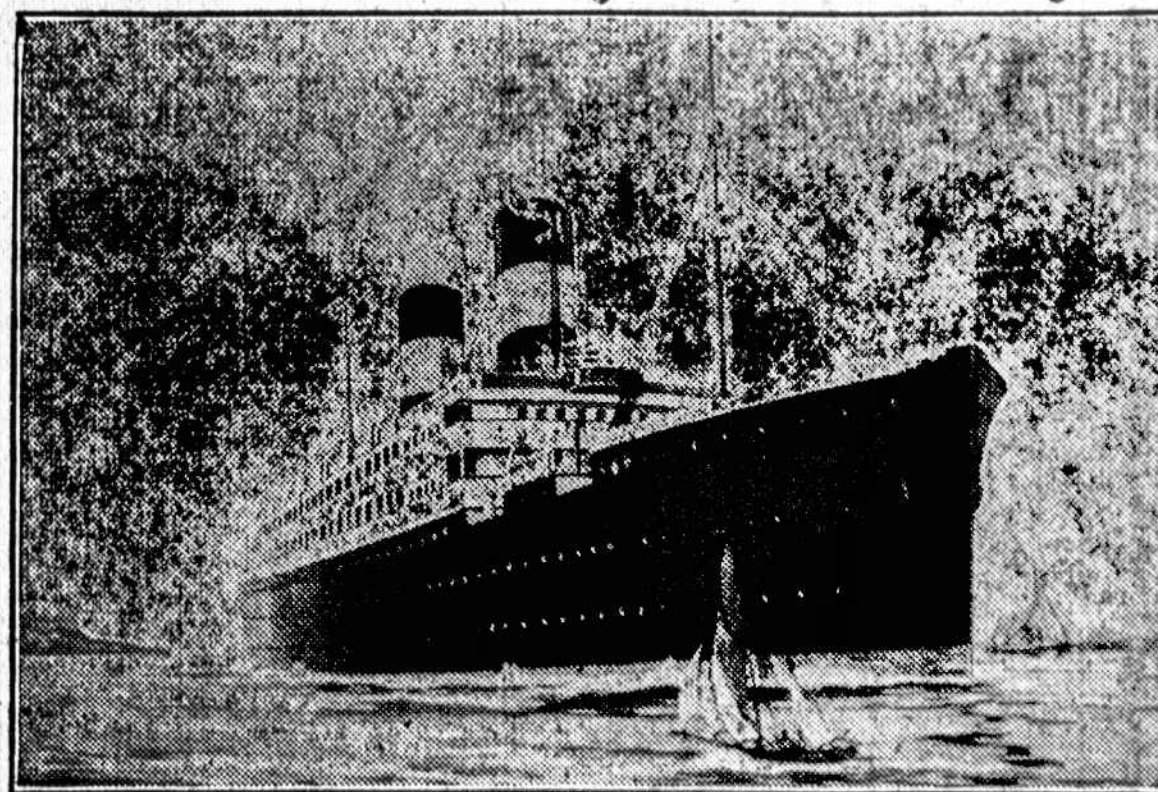
PAUL DOMBRAUSKAS
858 W. 33 Street
ALEX CEBULSKIS
836 W. 33 Place
VICTOR SLEPIKAS
4140 S. Maplewood Ave.
KONST. NALEWAYKO
2975 Archer Ave.

MIDWEST STORES

KOPERATYVAS 230 NEPRIKLAUSOMŲ SANKROVŲ.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KIEKVIENAS ŽINO, KAD PATOGIAUSIAS IR TIESIAUSIAS KELIAS Į LIETUVĄ YRA per KLAIPEDĄ

Padėtis gerėja, bet depresija vis dar tebėra. Darbą yra sunku gauti; kodel nevažiuoti į Lietuvą dabar? Keliaukite patogiai ir išvengkite susigrudimo. Jūs važiuosite kartu su daugeliu savo viengėnių.

Didžiausia Ekskursija į KLAIPEDĄ

PER KOPENHAGNĄ

Liepos-July 3 d.

Laivu Frederik VIII

Važiuojanti su šia Ekskursija turės smagiausią kelionę

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

LIETUVOS PASTŲ VALDYBOS KONTRAGENTŲ PASTUI VEZIOTI
130 Noth La Salle Street, CHICAGO, ILL.
248 Washington St., Boston, Mass.— 27 Whitehall St., New York, N. Y.

CHICAGOS ŽINIOS

Vakar karščiausia diena

Siemet pirma tokia karšta diena pasitaikė vakar, birželio 18 d. Kai kur termometras siekė 91. Numatoma, kad karšta pabus keletą dienų, nes jokių permainų ateiptyje nenusimato. Maudyklės ežere prasidėjo su

visu prisirengimu. Daug sargybos parupinta norintiems skęsti: Belmont, Diversy, Fullerton ir Oak maudyklėse. Oficialus maudyklių atidarymas bus tik liepos 1 d. South side maudyklės atsidaro birželio 27 d.

Bankų prezidentai ir laivų kapitonai

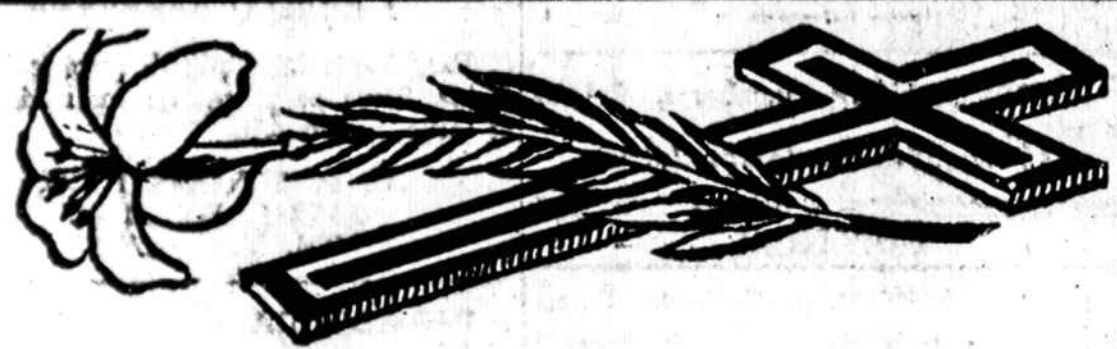
Percitais 1930 metais Amerikoje 1326 bankai susmuko, o per paskutinius 10 metų 6,000 bankų šioje šalyje nuėjo pakal nūn, apipledami 7 milijonus depozitorių ir \$2,000,000,000, kaip pareiškia Arthur Brisbane.

Pigiai Pasirenduoja Flatai

2, 3 ir 4 kambarių flatai pasirenduoja už labai pigią kainą. 2 kambarių — \$5 i mėnesį; 3 kamb. — \$6 i mėn. ir 4 kamb. — \$9 i mėn. Gera transportacija. Netoli gerų krautuvų distrikto. Centre geležinkelių aplinkės ir arti vieno didžiųjų terminalo sandelių.

KREIPKITES PRIE JANITORIAUS.

1705 S. Canal Street

Marcelė Vitkevičienė

PO TĖVAIS DRAZDAUSKAITĖ

Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 dieną, 3:30 valandą po pietų, 1931 m., sulaukus 61 metų amžiaus, gimus Tirkščių parapijoje, Spurginų kaime, Mažeikių apskr. Paliko dideliame nuoludime vyrą, Izidorį Jurgį Vitkevičių ir jo sūnų Simoną, giminaičius Vincencą Zubavičių, Anelę ir giminės. Kunas pašarvotas raudasi 2508 W. 38th St., Telefonas Virginia 0679.

Laidotuvės įvyks subotą birželio 20 dieną, 9:30 val. ryte iš namų į Tautiškos šv. Marijos parapijos bažnyčią, 35 ir Union Ave., kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Tautiškas kapines, kur laikinai bus padėta kapinių koplyčioje.

Visi a. a. Marcelės Vitkevičienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame.

VYRAS IR GIMINĖS

Laidotuvėse patarnauja graborius J. F. Radzius, Tel. Canal 6174.

Mykolas Marozas

Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 17 d., 5 val. vakare, 1931 m., sulaukęs 29 metų amžiaus. A. a. Mykolas gimė Chicago, Ill., buvo policininkas Chicago miesto. Paliko dideliame nuoludime moterį Elsie, motiną Kastanciją, tėvą Mykolą, 3 brolius — Zigmontą, William ir Anatą, svogerą Petronėlę, seserį Oną Balčaitienę, svogerį Juozapą ir giminės. Kunas pašarvotas raudasi 534 W. 33 St.

Laidotuvės įvyks ponedėly, birželio 22 dieną, 8 val. ryte iš namų į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mykolo Marozos giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame

Moteris, Tėvai, Broliai, Sesuo, Svogeris, Svogerka ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius S. P. Mažeika, tel. Yards 1138.

Vincentas Skirius

Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 18 d., 3 val. ryte, 1931 m., sulaukęs 41 metų amžiaus, gimęs Tauragės apskrityje ir parapijoje, Gargasų kaime. Amerikoje išgyveno 26 metus. Paliko dideliame nuoludime moterį Kotryną, po tėvais Juseliutę, ir giminės. Kunas bus nuvežtas į Kewanee, Ill.

Laidotuvės įvyks ponedėly, birželio 22 d., 8 val. ryte iš graboriaus koplyčios, Kewanee, Ill., į vietos parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Marijos kapines.

Visi a. a. Vincento Skirius giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame

Moteris, ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, telefonas Yards 1741.

Buvęs prezidentas Calvin Coolidge, kurs gauna po \$3 už eilutę už savo rašinėjimus Herald Examiner, sako, kad "daugybė bankų yra gatavi leisti pinigų ir duoti kreditus"; da bartinis prezidentas Hooveris vėl sako, kad depozitoriai reikalingi didesnę savo depozitų apsaugos bankuose.

Kokių būdu depozitus apsaugoti, tas pats Brisbane paduoda praktiškią patarimą, sakkydamas: Vokietijoje, jei bankas susmunka, tai to banko prezidentas nusišauka, tuotarpu kai Amerikoje, jei bankas susmunka, tai prezidentas nusišaukia advokatą ir pats važiuoja Europon pasisėsti.

Brisbanei ir bankų prezidentams dar galima patarti kitas pavyzdys iš laivų kapitonų riteriško: jei laivas skęsta, kapitonas skęsta su juo sykiu.

Rado vietą nusišauti

Koks tai pilietis, Chris Kelly, 65 metų amžiaus drugistas, vakar nuėjo į Uptown teatrą ir žiūrėdamas filmo "The Front Page", toje vietoje kur artistai pradeda šaudyti, išsiėmė revolverį ir persišovė per galvą. Tokiu būdu publika net nepastebėjo, tik gretimieji pamatė, kaip raudonas ugnies liežuvelis švystelėjo ties senio galva.

Po dvi savaites atostogų be algos

Visi Chicago valdininkai, pradėdant nuo majoro Cermako ir 50 aldermonų turės imti po

Hayes Monument Company

2724 W. 111th St.
Skrytis priešais didžiūsių vartus Holy Sepulchre kapinių.
Tel. Beverly 0601
"Amžius Akmenų" paminklai.
Augščiau kokybės.
Žemos kainos.
Didžiausias paminklų pasirinkimas Chicagoje

METINĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS

VINCENTAS BARAUSKAS persikyrė su šiuo pasauliu 20 dieną birželio mėn. 1931 m., sulaukęs 45 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje, Žilinskių kaime, Salotų par., Pasvalio ap. Paliko dideliame nuoludime moterį Veroniką, dukterį Oną, du sūnus — Joną ir Edvardą. Liudnai atminčiai mūsų brangaus Vincento Barausko bus laikomos Sv. Mišios Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje 20 dieną birželio mėn. 1931 m., pirmos Mišios 6 val., antros — 6:30 v., trečios — 7:45 val. ryto. Kvietiam visus, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui ir į namus po num. 837 W. 33 Place. Mes Tave Musų brangus vyrą ir tėveli niekuomet ne užmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes ankičiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus atnešanč! Nuliudę liekame. Moteris, Sūnai ir Dukteris.

2 savaites nemokamų atostogų ir nuo liepos 1 d. visiems bus numatintos algos ant 10 nuo šimčių ligi metų galo, tapo pranešta tam tikro taupumo komiteto. Tokiu būdu Chicago tikisi sutaupyti \$3,750,000.

Garsinkitės "N-nose"

Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj
1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th St.
Telefonas
Cicero 3724

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Koplėčia Dovanai Turis automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Koplėčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3161

S. M. SKUDAS
Lietuvis GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplėčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

J. Lulevičius GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvėse visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška koplėčia viltui.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvėse patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklauso prie grabių išdirbystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Graboriai
S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopigijaus. Reikale medžiui atsiųskti, o mano darbu busite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Lietuvės Akušerės

Vidikas-Lulevičienė AKUSERKA
3103 S. Halsted St.
Telefonas
Victory 1115
Valandos: nuo 8 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamų akių karšči, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioio nuo 10 iki 12 val. po pietų.
KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiaus kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8 Nedėlioio nuo 10 iki 12.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja virš 20 m.
4649 So. Ashland Ave.
kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto; nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—4, ir 7—8
Serdomis ir nedėlioiois pagal sutartį.
Rezidencija: 6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4, ir 6 iki 8 vak. Nedėlioio nuo 10 iki 12 dienų.
Telefonai dienų ir naktį Virginia 0036

Dr. Susan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.
Serdomis ir nedėlioiois pagal susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Lietuviai Gydytojai
Rez. 6600 South Arcturian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

DR. MARGERIS
Išvežiavo Lietuvon.
Grįš liepos mėnesio pabaigoj.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. West 2860
Namų telefonas Brunswick 0597

Namų Tel. Ravenswood 1664
DR. J. P. Ashmenckas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1588 Milwaukee Ave.
(kampus North ir Damen Aves)
Tel. Brunswick 8281
Užraš. Kev. ir Subatomis
Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8 p. m.
Nedėlioiois pagal susitarimą

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

SVARBI ŽINUTĖ
DR. M. T. STRIKOL
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Perkėlė abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.
Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėlioio pagal sutartį.
Tel. Boulevard 7820
Namai:
6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro
Phone Canal 2118
Valandos: 6—8 vakare
DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted St.
Rezidencija:
4193 Archer Ave.
Valandos: 2—4 po piet
Phone Lafayette 0098

Dr. A. P. Kazlauskis
Dentistas
4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 10 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hamlock 7691

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3
Tel. Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioio pagal sutartį

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN
— IS RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujaujus metodus X-Ray ir kitokių elektros prietaisų.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
Hyde Park 6755 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metų
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 abos CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DZIOVOS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dienų.
Phone Midway 2880

Drs. S. E. Allen
M. S. Allen
Praneša apie perkėlimą savo dentistorijos ofiso iš 3506 So. Ashland Street
6657 So. Ashland Avenue
Telefonas Prospect 6257

Ivairūs Gydytojai
Office Phone Canal 1912
DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Office 1724 So. Leomin St.
kampus 18 ir Blue Island Ave.
Valandos: 10 to 12 A. M., 2 to 4 P. M.
Res. Phone Fairfax 6353

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dienų, 2 iki 3 po piet.
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3202

Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Serdos vakare uždaryta
Nedėlioio pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 3102 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėlioiois ir šventadien. 10—12 dienų

Ilgai Užsitęsios Ligos
Sirdies, Plaučių, Inkstų ir Kraujo, paktikimai sekmingai gydomi. Taispigi Akių, Ausų, Skausmų ir Gėdulių.
Atitaisi priekiniai
DR. ALEX W. MARMOR
Gydytojas, Chirurgas, Osteopatas
4407-9 North Kedzie Ave.
Tel. Independence 0693
Valandos: 9 ryto iki 1 dienos. Vak. 6 iki 9.

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1113
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvirtą.
Nedėlioio nuo 9 iki 12 ryto

A. A. OLIS
R. A. VASALLE
ADVOKATAI
11 South La Salle Street
Room 1934
Tel. Randolph 0332
Valandos: nuo 9 ryto iki 5 val. vak.
3241 S. Halsted St. Tel. Victory 0562
Valandos — 7 iki 9 vakare
Olis—Užraš. Kev. ir Subatomis vak.
Vasalle—Pan. Ser. ir Petytytis vak.

J. P. WAITCHES
Lietuvis Advokatas
Iki 3 val. ketvirtose — nuo 3 iki 9 Subatomis nuo 9 iki 5
52 East 107th St.
kampus Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950—namų Pull. 6377
Miesto ofise pagal sutartį
127 N. Dearborn St.
Ketvertais ofisai uždaryti.

John Kuchinskis
Lietuvis Advokatas
2221 West 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Serdos ir Petytytis nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3395

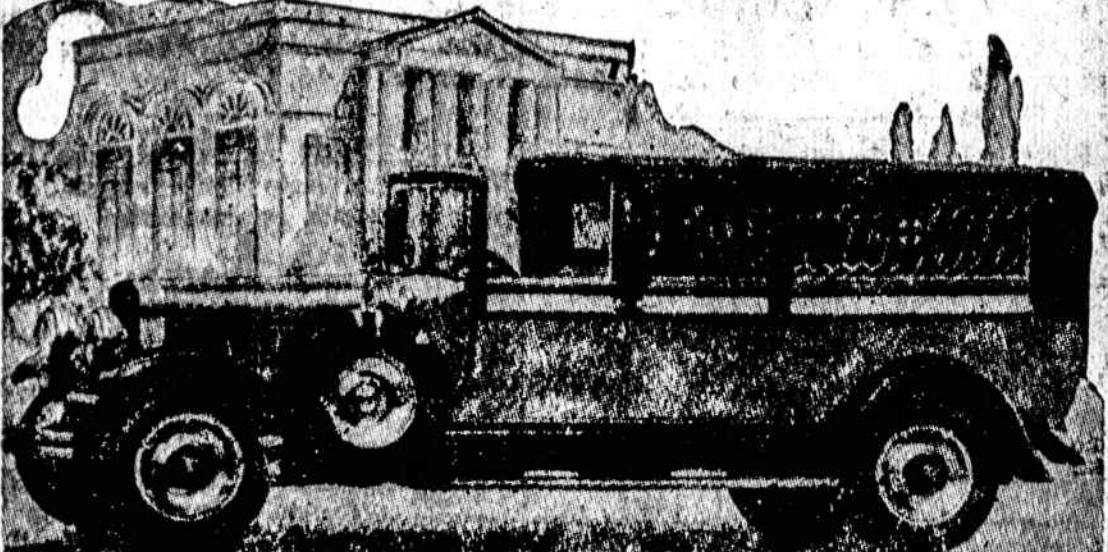
JOHN B. BORDEN
(John Bagdžianas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 W. Adams St., Room 2117
Telefonas Randolph 6727
Vakaris 2151 W. 22nd St. nuo 6-9
Telefonas Roosevelt 9090
Namie 8-9 ryte. Tel. Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 S. La Salle St. Room 730
Tel. Central 6390 Val. 9—4
Rezidencija 6158 S. Talman Av.
Tel. Prospect 3525

Paul M. Adomaitis
Advokatas
Ofisas vidurmiestyje
Room 2414
One North La Salle Bldg.
One North La Salle St.
(Cor. La Salle and Madison Sts.)
Ofiso Tel. State 2704; 4412

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 3800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ ir NAKTĮ
Mes visuomet teikiame širdingą, simpatiją ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.
J. F. EUDEIKIS & CO.
JUSŲ GRABORIAI
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai YARDS 1741 ir 1742

